

Datum raadsvergadering	18 december 2013	Registratienr.	RO 13.4000110
Raadscommissie	Commissie Onderwijs en Welzijn	Datum B&W besluit	07-01-2014
Datum raadscommissie	4 december 2013	Portefeuillehouder	Wethouder Isthá
Bijlagen	7	Steller	Mark van Maanen
		Telefoon	050 367 8111
		E-mail	mark.van.maanen@gro ningen.nl

Onderwerp

Herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het herinrichtingsplan voor het Sportpark Corpus den Hoorn vast te stellen conform bijgaande tekening van het herinrichtingsplan;
- II. een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de herinrichting Sportpark Corpus den Hoorn en inhuizing FC Groningen van € 5.364.000,--;
- III. de kapitaallasten ad € 419.000,-- enerzijds voor een bedrag van € 133.000,-- te dekken uit de reguliere begroting (meerjaren investeringsplan-MIP Sportaccommodaties) en anderzijds voor een bedrag van € 286.000,-- uit de extra opbrengsten uit huur;
- IV. geheimhouding te bekrachtigen ten aanzien van de "Bijlage: Overzicht investeringen Sportpark Corpus den Hoorn" op grond van artikel 10, lid 2 onder b van de Wob juncto artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet;
- V. de begroting van de gemeente Groningen 2014 dienovereenkomstig te wijzigen;
- VI. kennis te nemen van de Bomen Effect Analyse (BEA) "Corpus den Hoorn".

(Publieks-)samenvatting

Na jaren lang van intensief bespelen van de velden door verschillende sporttakken is Sportpark Corpus den Hoorn toe aan een grootschalige upgrading. De herinrichting van het sportpark moet meer ruimte realiseren voor de breedtesport en daarnaast de jeugdteams en de selectie van FC Groningen. De reeds aanwezige verenigingen op het sportpark vinden dit een uitstekend plan. Door de aanleg van de nieuwe velden kan het sportpark intensiever worden gebruikt waardoor de komst van FC Groningen naar Corpus den Hoorn mogelijk is. De verhuizing van de selectie van FC Groningen van het Europapark leidt in het zuiden van de stad tot een carrousel van opeenvolgende ontwikkelingen met betrekking tot sportfaciliteiten. Door de verhuizing van FC Groningen naar Corpus wordt het mogelijk om op het Europapark een nieuwe sporthal te bouwen welke de sporthal in de Wijert zal vervangen die - na jaren dienst te hebben gedaan - inmiddels afgeschreven is. Door de verplaatsing van de Sporthal de Wijert naar het Europapark ontstaat er ruimte om in het centrum van de Wijert een nieuwe buurtvoorziening (spelhal) te realiseren. De herinrichting van het sportpark wordt mede mogelijk gemaakt door een cofinanciering met FC Groningen.

Inleiding

Op het sportpark Corpus den Hoorn zijn vele amateurverenigingen gehuisvest. Na jaren lang van intensief bespelen van de velden door verschillende sporttakken is het park toe aan een grootschalige upgrading. De herinrichting van het sportpark moet meer ruimte realiseren voor de breedtesport en de combinatie met topsport mogelijk maken. Hiervoor is een integraal herinrichtingsplan gemaakt, bestaande uit een herinrichting van de velden (binnen de wielersbaan gesitueerd) alsmede de realisatie van een topzorgcomplex, inclusief een herinrichting van het openbaar gebied (buiten de wielersbaan gesitueerd). Het onderdeel van het plan topzorgcomplex en herinrichting bijbehorend openbaar gebied kent op dit moment nog geen sluitende businesscase. Dit raadsvoorstel gaat dan ook alleen over het vaststellen van het herinrichtingsplan. Aan deze herinrichting is een carrousel van ontwikkelingen gekoppeld die alle onderling met elkaar volgtijdelijk verbonden zijn. Vanwege deze volgtijdelijkheid is besluitvorming over het herinrichtingsplan thans vereist. In dit voorstel zullen wij de stand van zaken van het topzorgcomplex verder toelichten en willen wij u kennis laten nemen van de Bomen Effect Analyse "Corpus den Hoorn".

Beoogd resultaat

1. De gevolgen van bovenstaande herinrichting van het sportpark zijn:
 - de wedstrijd en trainingscapaciteit voor breedtesport wordt uitgebreid. Er effectiever wordt gebruik gemaakt van het sportpark door gebruik overdag door FC Groningen en het gecombineerd gebruik van het multifunctionele voetbal-, rugby-, american footballveld. (Een bijkomend voordeel, voor het rugby en het american football is dat de kwaliteit van het veld sterk verbetert.);
 - het sportpark wordt gerevitaliseerd en krijgt een kwaliteitsimpuls;
 - dat er voldoende trainings- en wedstrijdcapaciteit aanwezig is voor de breedtesport, de selectie en de jeugdopleiding van FC Groningen;
2. de ontwikkeling van sporthal Europapark op het Europapark;
3. de ontwikkeling om in het centrum van de Wijert een nieuwe buurtvoorziening (spelhal) te ontwikkelen.

Kader

Sportvisie 2010-2020 Meer ruimte voor Sport en bewegen.

Collegeprogramma 2010-2014.

Nota Sporthal Europapark – in december in de raad ter besluitvorming.

Nota Sportaccommodaties 2013 – in december in de raad ter besluitvorming.

Sportpark Corpus den Hoorn.

Sportpark Corpus den Hoorn biedt allerlei mogelijkheden tot het beoefenen van sport. Uiteraard kan er gevoetbald worden. Maar het is ook de thuisbasis voor wielrennen, rugby, american football, hockey en honk- en softbal. Een keur aan sporten dus. Al deze sporten moeten behouden blijven op het sportpark. Om dit te bewerkstelligen zal er een upgrade van het sportpark moeten plaatsvinden zodat het sportpark intensiever kan worden gebruikt.

Nu is het zo dat ook de jeugdelftallen van FC Groningen trainen en spelen op het sportpark. De selectie van FC Groningen traint nu nog nabij de Euroborg. Dit is echter tijdelijk omdat de locatie van het trainingsveld zich bevindt op een uitgeefbare kavel op het Europapark waarvan het de bedoeling is een sporthal te ontwikkelen (lees ook onder kop: De carrousel op gang brengen). FC Groningen heeft de gemeente enige tijd geleden om die reden benaderd of het in het kader van de herinrichting van Sportpark Corpus mogelijk is dat er naast de al aanwezige jeugdelftallen ook de selectie kan worden gehuisvest op Sportpark Corpus. Omdat de aanwezigheid van FC Groningen op het park een enorme stimulans geeft aan de breedtesport willen wij de komst van de selectie en dus het inpassen van alle elftallen van FC Groningen graag faciliteren, om daarmee ook FC Groningen blijvend aan de stad te binden. De profspelers die ze op zondag op tv zien, spelen nu in hun stad, wijk of zelfs hun sportpark. Daarnaast zet FC Groningen als professionele voetbalclub de stad Groningen op de kaart.

De carrousel op gang brengen.

De herinrichting van het sportpark moet meer ruimte realiseren voor de breedtesport en de combinatie met topsport mogelijk maken. Door de aanleg van de nieuwe velden kan het sportpark intensiever worden gebruikt waardoor de komst van FC Groningen naar Sportpark Corpus den Hoorn mogelijk is. De komst van FC Groningen naar Sportpark Corpus den Hoorn zal in het zuiden van de stad leiden tot een complete vernieuwing en uitbreiding van sportfaciliteiten. Bij het vrijkomen van het trainingsveld op het Europapark ontstaat er namelijk ruimte voor een reeks ontwikkelingen die met elkaar verbonden zijn.

Zo heeft de gemeente het voornemen om samen met het Noorderpoort College op de locatie van het huidige trainingsveld van de A-selectie van FC Groningen een sporthal te realiseren. De hal zal bestaan uit 4 gymzalen en een (topsport) turnfaciliteit en deze hal vervangt de sporthal in de Wijert die afgeschreven is. Hierdoor ontstaat er ruimte om in het centrum van de Wijert een nieuwe buurtvoorziening (spelhal) te realiseren. Deze programmatische ontwikkelingen in de Wijert zullen wij eind dit jaar in een separaat voorstel aan uw raad ter besluitvorming voorleggen.

Herinrichting sportpark: Het Plan.

Het integrale plan voor Corpus behelst - naast de ontwikkeling van een topzorgcomplex met herinrichting van het bijbehorende openbaar gebied - een upgrading van het park waarbij het sportpark wordt vernieuwd en qua capaciteit uitgebreid zal worden. In het plan is onder meer voorzien in het huidige grasveld voor de combinatie rugby/american football en voetbal vervangen voor een kunstgrasveld. Deze kwalitatieve verbetering heeft tot gevolg dat er intensiever gebruik gemaakt kan worden van dit veld en de capaciteit hoger wordt. Dat geldt ook voor het huidige grasveld van Groen Geel. Ook dit zal kunstgras moeten worden om de capaciteit van het sportpark te vergroten. In het kader van de planvorming is het programma van wensen van FC Groningen "neergelegd" op het sportpark. Dit programma bestaat hoofdzakelijk uit de realisatie van 3 natuurgrasvelden met bijbehorende onderdelen als dug outs, doelen, ballenvangers etc. De wens is om deze 3 natuurgrasvelden in exclusief gebruik te geven aan FC Groningen. De club wil zelf verantwoordelijk zijn voor onderhoud en beheer van deze velden om de (hoge) gewenste kwaliteit die profvoetbal daaraan stelt zelf te kunnen waarborgen.

Deze upgrading zal in combinatie met de onderhoudsplanung (MIP en MIOP) gedaan worden. Dat betekent dat twee huidige kunstgrasvelden met een verouderde kunstgrasmat, in een stroom mee

vervangen kunnen worden. Om deze herinrichting mogelijk te maken, zullen tal van andere werkzaamheden gedaan moeten worden. De huidige tunnel zal gesloopt worden om de velden van FC Groningen te kunnen aanleggen.

Ook zal een aantal kleedkamers gesloopt moeten worden. Het aantal kleedkamers zal op de norm van de KNVB gehandhaafd blijven. Daarnaast zal het huidige transformatorhuis verplaatst moeten worden ten behoeve van de nieuwe velden van FC Groningen. Dit biedt de kans om hiervoor een goede nieuwe centrale plek te kiezen en de capaciteit te verhogen. Dat is nodig omdat er onder andere veel meer verlichting op het park zal komen te staan. Verder zullen er houtopstanden moet worden gekapt. In de groenparagraaf gaan we hier nader op in.

Gronitas.

In de brief van 24 oktober jl. met kenmerk R0 13.3977188 hebben we u geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de voetbalclub Gronitas en het kort geding dat op 13 november 2013 heeft plaatsgevonden in het gerechtsgebouw te Groningen. Dit kort geding hebben we helaas moeten aanspannen tegen de voetbalclub om de herinrichting van de velden mogelijk te maken, ondanks de in onze ogen zeer goede alternatieven die we de club hebben aangeboden. Ongeacht de uitspraak in kort geding hebben we besloten de upgrading van het park toch te moeten doorzetten om daarmee de carrousel van ontwikkelingen in gang te kunnen zetten.

Groenparagraaf.

Kaart met te kappen bomen

Groengevolgen totale integrale herinrichting.

Om de gevolgen voor het totale plan voor het groen in beeld te brengen is er een BEA opgesteld waarin de gevolgen van het ontwerp van de herinrichting duidelijk worden. Voor de herinrichting van het sportcomplex Corpus den Hoorn zullen bomen en bossages worden gekapt. Dat geldt voor de bomen op en rond de parkeerplaats, langs de laan die het complex doorsnijdt en enkele bomen verspreid over het complex. In het totale integrale inrichtingsplan moeten noodzakelijkerwijs ca. 44 bomen gekapt waarvan ca. 30 bomen kapvergunningsplichtig zijn en er worden ca. 66 bomen geplant. De aanleg van de grotere velden betekent dat er ca. 1200 m² bosschages (houtopstand) meer moet worden gekapt dan geplant. Het betreft hier geen basisgroen en een 1:1 compensatie is hier niet mogelijk.

Groengevolgen herinrichting velden (binnen de wielerbaangesitueerd).

Om de herinrichting van de velden - drie voetbalvelden en een kunstgrasveld voor voetbal/rugby/american football - mogelijk te maken dienen noodzakelijkerwijs 4 monumentale, 3 potentieel monumentale bomen en 9 bomen zonder deze status te worden gekapt. De bomen hebben een goede conditie en de levensverwachting is meer dan 10 jaar. De te kappen bomen worden meer

dan 1:1 gecompenseerd. Verder dienen voor de aanleg van de kleedkamers twee bomen gekapt te worden. Deze twee bomen hebben een slechte conditie. Door de kleedkamers iets op te schuiven naar rechts kan een Els met een goede conditie behouden blijven. Voor meer informatie, zie BEA deelgebied: C, E, F en G.

Groengevolgen topzorgcomplex en herinrichting openbaar gebied (buiten de wielersbaan gesitueerd).

Om de herinrichting van het topzorgcomplex en de herinrichting openbaar gebied te realiseren is het noodzakelijk dat er 22 bomen dienen te worden gekapt, waarvan 4 potentiële monumentaal zijn. De te kappen bomen worden meer dan 1:1 gecompenseerd. Voor meer informatie, zie BEA deelgebied: A, B en D.

Aanvraag kapvergunning.

Er zal eerst alleen een kapvergunning worden aangevraagd voor de bomen en bosschages die gekapt moeten worden voor de herinrichting van de velden (alles binnen de wielersbaan). De bomen en bosschages die ten behoeve van het topzorgcomplex en de herinrichting van het openbaar gebied moeten worden gekapt (alles buiten de wielersbaan), zal een kapvergunning worden aangevraagd op het moment dat er een sluitende businesscase is, dus in casu een financieel haalbaar plan.

Tot slot.

Topzorgcomplex.

Zoals in de inleiding reeds aangegeven maakt ook onderdeel uit van het plan de realisatie van een (top) sportmedisch centrum. Bij de brief van 1 maart 2013 met kenmerk RO 13.3501856 hebben wij u over deze ontwikkeling geïnformeerd en heeft u ingestemd om het leningdoel van de openstaande lening aan Euroborg NV uit 2009 (ter grootte van € 500.000,--) te wijzigen en deze in te zetten voor de planvorming(plankosten) van voornoemd topzorgcomplex. Aansluitend op de instemming van uw raad is de planvorming voor het complex voortvarend opgepakt en is voor deze ontwikkeling een programma van eisen opgesteld. Doel is het realiseren van een topsportvoorziening voor stad en regio, waar een hoge kwaliteit aan begeleiding van o.a. sporters wordt geboden, zowel aan topsporters als aan amateursporters. Een (top)sportmedisch centrum waar een breed scala van herstel kan doorlopen en fitte sporters worden begeleid bij het verbeteren van hun prestaties. FC Groningen, de initiatiefnemer tot deze ontwikkeling, heeft hiervoor een samenwerking gezocht met het Martiniziekenhuis.

Financiering topzorgcomplex.

Het programma van eisen is op verschillende investeringsniveaus inmiddels uitgewerkt. Om het topzorgcomplex mogelijk te kunnen maken zullen bedragen van derden beschikbaar moeten komen onder andere door sponsorbijdragen. Het resterende bedrag zal door de Euroborg NV moeten worden geleend. Naast de leningsvoorwaarden voor een eventuele hypothecaire lening via de gemeente Groningen en de overeen te komen condities van de huurovereenkomst (moet kostendekkend zijn) tussen de Euroborg NV en FC Groningen, wordt een belangrijk deel van de businesscase bepaald door de hoogte van de investering van de opstallen. Op dit moment is de businesscase - waarvan ook de herinrichting van het openbaar gebied onderdeel uitmaakt - nog niet sluitend, waardoor (nog) geen sprake is van een kostendekkende investering van het geheel. Te zijner tijd komen wij hier - nadat het plan op alle facetten is geoptimaliseerd - separaat hier bij u op terug. Omdat het hier gaat van een separate ontwikkeling kan deze losgekoppeld worden van het ter besluitvorming voorliggende herinrichtingsplan.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Zowel de ontwikkelingen over het topzorgcomplex alsmede het herinrichtingsplan zijn afgestemd met de omgeving en de verenigingen op het park. De reacties op het thans voorliggende herinrichtingsplan zijn positief (zie ook de bijlage brief deel 1 en 2) met uitzondering van de vereniging Gronitas. Tevens is met de verenigingen de wens van FC Groningen besproken om de selectie van FC Groningen samen te voegen met de jeugdafdeling op Sportpark Corpus den Hoorn. De verenigingen vinden dit een uitstekend plan. Nadat vast was komen te staan dat dit qua capaciteit ook mogelijk was hebben wij besloten om FC Groningen te faciliteren en in gezamenlijkheid het herinrichtingsplan verder uit te werken. De herinrichting van het sportpark wordt mede mogelijk gemaakt door een cofinanciering met FC Groningen.

Financiële consequenties

Zoals gezegd worden er 3 natuurgrasvelden, 2 kunstgrasvelden (waarvan 1 combi-) aangelegd en worden er twee kunstgrasvelden vervangen/gerenoveerd. Daarnaast worden er kleedkamers gesloopt en herbouwd en zijn er bijkomende aanpassingen aan de riolering en nutsvoorzieningen en verplaatsing van Gronitas. De hiermee gepaard gaande investeringen zullen naast een gemeentelijk aandeel grotendeels worden gedekt uit een kostendekkende huur te betalen door FC Groningen, waarin ook de onderhoudskosten gedekt. Met FC Groningen wordt een gelijkblijvende huur overeengekomen. Omdat met FC Groningen afspraken zijn gemaakt met een looptijd van 20 jaar is er gerekend met de gemiddelde lasten over deze periode. De rente zal na een periode van 10 jaar worden herzien, dit kan van invloed zijn op de huursom. Met deze investeringen is een totaalbedrag gemoeid van 5,364 miljoen euro. De gemiddelde kapitaallasten hiervan over 20 jaar bedragen 419 duizend euro. De werkelijke kapitaallasten zijn bepaald op basis van een lineaire afschrijvingsmethode. In de eerste jaren zijn de werkelijke kapitaallasten hoger dan de gemiddelde kapitaallasten. Omdat de huurvergoeding en daarmee de dekking is gebaseerd op de gemiddelde kapitaallasten, is in de eerste jaren onvoldoende dekking voor de werkelijke kapitaallasten. Hiermee wordt afgeweken van de normale werkwijze dat de omvang van de dekking gelijk is aan de kapitaallasten in het eerste jaar. Het jaarlijkse tekort moet worden opgevangen binnen de exploitatie van de WSR (onderhoud MOP). In het eerste jaar gaat het om circa 120 duizend euro. In de jaren daarna neemt dit bedrag af en op langere termijn wordt dit weer gecompenseerd (huurvergoeding hoger dan kapitaallasten). Dit verhoogt de eerste jaren dus de druk op het onderhoudsbudget. Omdat een aantal investeringen al in het meerjaren investeringsplan (MIP) zijn opgenomen, kunnen deze uit de reguliere begroting worden gedekt. Het betreft hier 3 velden (2 kunstgras en 1 natuurgras). Daarom is rekening gehouden met een gemeentelijk aandeel in dit project van circa 900 duizend euro. De exploitatiebegroting dient te verhoogd worden met 286 duizend euro. De rente tijdens de bouw zal worden meegefinancierd. Indien er aanvullende wensen/eisen worden gesteld aan een veld worden deze meerkosten doorberekend. Mocht er door aanvullende wensen van FC Groningen een extra krediet nodig zijn, dan zullen wij deze separaat bij uw raad aanvragen.

Voteren investeringskrediet.

Er wordt gevraagd een krediet van 5,364 miljoen euro door uw raad beschikbaar te stellen.

Begrotingswijziging 2014*Bedragen x 1.000 euro***Corpus den Hoorn MIP en inhuizing FC Groningen**

Betrokken dienst(en)	OCSW
Naam voorstel	Corpus den Hoorn MIP en inhuizing FC Groningen
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	Raad
Incidenteel / Structureel	I
Soort wijziging	Investering
Tijdsplanning krediet	2014

Financiële begrotingswijziging Naam deelprogramma	Bedragen x 1.000 euro			Toe- voegin reserve	Ont- trekking reserve	Saldo
	Lasten	Baten	Saldo			
Deelprogramma: <i>Sportieve infrastructuur</i>	0	0	0	0	0	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING	0	0	0	0	0	0

Beschikbaar te stellen kredieten	Bedrag
Corpus den Hoorn MIP en inhuizing FC Groningen	5.364
Totalen kredieten	5.364

Begrotingswijziging exploitatie.

Er wordt gevraagd de raad de begroting op de lasten en baten beide te laten verhogen met 286 duizend euro waarbij rekening is gehouden met de reeds begrote exploitatielasten en baten en de gewijzigde huursom.

Begrotingswijziging 2013**Corpus den Hoorn MIP en inhuizing FC Groningen**

Betrokken dienst(en)	OCSW
Naam voorstel	Corpus den Hoorn MIP en inhuizing FC Groningen
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad
Incidenteel / Structureel	S
Soort wijziging	Exploitatie

Financiële begrotingswijziging Naam deelprogramma	Bedragen x 1.000 euro			Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
	Lasten	Baten	Saldo			
5.1 <i>Sportieve infrastructuur</i>	286	286	0			0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING	286	286	0	0	0	0

Risico's.

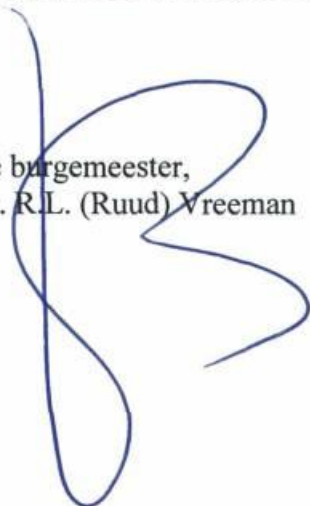
- De door FC Groningen te stellen garanties/zekerheden voor een kostendekkende huur dienen nog schriftelijk te worden vastgesteld. Voorafgaand aan de aanbesteding dient FC Groningen akkoord te gaan met de uiteindelijke huursom. Hier wordt op dit moment aan gewerkt.
- Risico ten behoeve van de uitvoering van het herinrichtingsplan is dat de voetbalclub Gronitas niet op tijd weg is. De stand van zaken hiervan is al eerder in dit raadsvoorstel beschreven.

Realisering en evaluatie

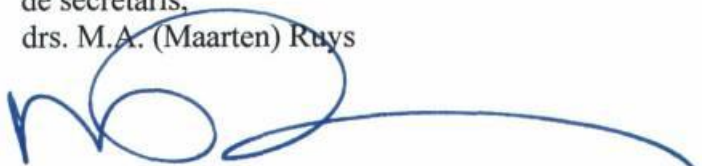
De uitvoering zal in de zomervakantie van 2014 kunnen starten hierbij dient rekening gehouden te worden met een termijn van 6 maanden voor engineering, aanbesteding en gunning. Voor de velden starten de voorbereidende werkzaamheden nu al en lopen door tot september 2014. Let op natuurgrasvelden worden pas een jaar later in gebruik genomen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bestuursdienst

Onderwerp Leningdoel – wensen en bedenkingen

Steller M. van Maanen en L. Hellinga

Bslage

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Telefoon (050) 367 82 95 Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO13.3501864

Datum - **1 MRT 2013** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In 2008 en 2009 zijn twee gemeentelijke geldleningen aangetrokken door Euroborg NV om daarmee het stadiongebouw te verbouwen. Onder meer zijn met de leningen de businesslounge vernieuwd en zijn er extra stoelen in het stadion gerealiseerd. De kapitaalslasten van deze leningen worden uiteindelijk geheel door FC Groningen gedragen.

Het benodigde bedrag waarvoor de leningen zijn aangetrokken was indertijd afgestemd op de tot dan toe staande ambities met betrekking tot de verbouw van het stadion. De ambities zijn uiteindelijk niet geheel gerealiseerd, waardoor een bedrag van € 500.000,- niet is besteed door Euroborg NV, maar waarvan FC Groningen wel de lasten draagt.

Aan de bestedingen van leningen is een doel verbonden. Het leningdoel is vastgelegd in een collegebrief van 25 augustus 2009, aan de raad naar aanleiding van vragen van het raadslid De Jong in het presidium over het tot dan toe niet bestede leningendeel. Achtergrond van deze vragen was te voorkomen dat het niet bestede leningendeel in de exploitatie van FC Groningen zou opgaan. De leningen werden verzwaard met een investeringsdoel.

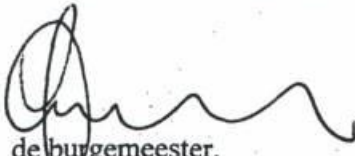
Recent heeft Euroborg NV het college verzocht of het niet bestede deel van de lening uit 2009 ten behoeve van de stadionuitbreiding voor een ander investeringsdoel mag worden aangewend, dan waarvoor deze oorspronkelijk was verstrekt. Euroborg NV verzoekt om het bedrag aan te wenden voor de planvorming en realisatie van het nieuwe oefencomplex Corpus den Hoorn. Voordat uw raad in de vergadering van mei of juni aanstaande tot besluitvorming kan komen, dienen nog tal van zaken onderzocht en uitgewerkt te worden door de Euroborg NV. Cruciaal in dezen is een deal over het naamrecht van het stadion. Momenteel wordt gewerkt aan een transactie over het naamrecht. Dit is dan ook de reden dat wij nu dit verzoek tot wijziging van het leningdoel van de Euroborg NV, aan u kunnen voorleggen, zodat in combinatie met een deal over het naamrecht de financiële haalbaarheid van het plan onderzocht kan

worden. Het geheel is aan een strakke planning onderhevig om rond de zomer nog de beoogde besluitvorming te kunnen plegen.

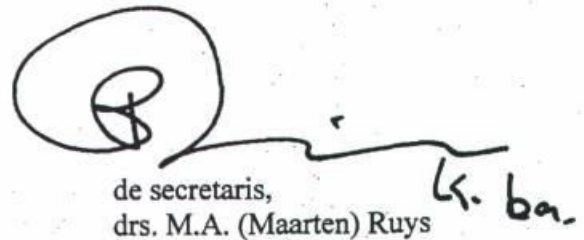
De formele voorwaarden waaronder de lening is verstrekt zullen niet worden gewijzigd. De gemeentelijke lening overeenkomsten blijven derhalve in stand.

Wij hebben voorgenomen het doel van het niet bestede leningendeel te wijzigen en wij vragen u daarom om uw wensen en bedenkingen. Wij vragen u dat schriftelijk uiterlijk 17 dagen na dagtekening van deze brief te doen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

OPEN BRIEF

Aan de gemeente Groningen
College van B en W
De heer D. Isha, wethouder sportzaken
Grote Markt 1
9712 HN Groningen

Groningen, 15 juli 2013

Betreft: toekomst sportpark Corpus den Hoorn

Geachte heer Isha,

Als gezamenlijke gebruikers van het sportpark Corpus den Hoorn willen we ons uitspreken over de toekomstplannen met betrekking tot ons sportpark en u enkele aandachtspunten kenbaar maken. De recente discussies over het sportpark en de brief van 3 juli jongstleden van de concerndirecteur Groningen, Dienst OCSW, Werkmaatschappij Sport en Recreatie, met als onderwerp 'sportpark Corpus den Hoorn' zijn voor ons aanleiding u deze open brief te sturen. Het is nadrukkelijk een open brief, om op deze manier duidelijk te maken dat er met de toekomstplannen meer belangen zijn gemoeid dan de recente berichtgeving in de media doet vermoeden.

De brief waaraan we refereren is een bijlage van het stuk van OCSW inzake Seizoenstarief 2013-2014 gericht aan alle gebruikers van sportaccommodaties in de gemeente Groningen, roept wat onduidelijkheid op. Zeker waar het de voortgang betreft. De informatie over dat seizoenstarief spreekt voor zichzelf.

Echter, de toegevoegde brief specifiek gericht aan de gebruikers van sportpark Corpus den Hoorn wat onduidelijkheid op. Zeker waar het betreft de voortgang van de ingrijpende plannen tot opwaardering van het sportpark, met als belangrijkste aanleiding de vestiging van ook het A-team van FC Groningen op CdH.

De inhoud van de genoemde brief van 3 juli heeft uiteraard te maken met de voorgenomen vestiging medio 2015 van FC Groningen, ten behoeve waarvan de eerste werkzaamheden begin 2014 zullen moeten aanvangen.

In dat proces zal de voetbalvereniging Gronitas naar een andere locatie moeten verhuizen, hetzij op het sportpark zelf, hetzij op een ander sportpark. Daarover is een juridische procedure gaande tussen de gemeente Groningen en Gronitas. Het is niet aan onderstaande verenigingen om daar een oordeel over te hebben, daar gaan zij niet over.

Dat is ook de reden waarom wij om tot een zuivere visie te kunnen komen, de standpunten van zowel de gemeente Groningen als Gronitas ook geen onderdeel doen zijn van deze verklaring.

Als indirect betrokkenen volgen wij uiteraard wel de ontwikkelingen in de procedure tussen gemeente Groningen en Gronitas. Daardoor is onophoud ontstaan en het is al langere tijd onzeker wat er op het sportpark staat te gebeuren en vooral wanneer. Dat remt ook andere ontwikkelingen bij diverse gebruikers van het sportpark en daar maken wij ons bezorgd over.

Indien namelijk een verdere procedure dusdanig veel onophoud voor de besluitvorming tot gevolg heeft, dat FC Groningen en andere financiële ondersteuners van de plannen gedwongen worden wellicht alternatieve locaties te ontwikkelen, loopt het project zelf helemaal ernstig gevaar.

Het eventueel niet doorgaan van de voorgenomen vestiging van FC Groningen op sportpark Corpus den Hoorn, zal een fors negatief effect hebben op de sociaal-economische infra-structuur van de wijken in Groningen-Zuid/Zuidwest.

Het sportpark is uniek vanwege zijn diversiteit aan gebruikers en sporten. Duizenden actieve sporters en dito bezoekers komen wekelijks naar CdH voor zowel actieve als passieve sportbeleving. Het onderwijs maakt veelvuldig gebruik van de faciliteiten, er is kinderopvang gelieerd aan sport, er zijn KNVB-cursussen, een Wajong-sportproject, in het kader van het provinciale B-slim project hebben er vele activiteiten plaats, de gemeentelijke brandweer doet hier aan buitensport en wijkbewoners maken regelmatig gebruik, zij het niet geformaliseerd, van het park. Kortom een park van groot belang voor de sociale stabiliteit van de genoemde wijken en daarmee ook voor het hier gevestigde, talrijke bedrijfsleven.

Door het intensieve gebruik en bezoek is de druk op dit sportpark concreet veel hoger dan op een gemiddeld sportpark, waardoor de kwaliteit van de voorzieningen zichtbaar sneller is en wordt aangetast. Als FC Groningen niet komt, zal de voorgenomen ingrijpende, uiterst noodzakelijke opknappbeurt van CdH niet doorgaan. We hebben het dan over de aanleg van twee nieuwe kunstgrasvelden voor breed gebruik en opwaardering van bestaande kunstgrasvelden. Het laatste zelfs op korte termijn. Als het laatste achterwege blijft, zullen op korte termijn zowel de Beloften van FC Groningen als de hoogste jeugdteams uitwijken naar andere parken (bijv. Haren en Eelde), komt het onderhoud weer exclusief bij de gemeente Groningen terug, komt er geen brug-oversteek voor fietsers en wandelaars en blijft de entree tot het sportpark tijdens wielervedigheden moeizaam.. Ook de geplande doorsteek van het sportpark naar de aangrenzende wijken Piccardthof en Terborgh komt er dan niet.

Een dergelijk project namelijk kan niet meer eenzijdig gefinancierd worden door de gemeentelijke overheid om genoegzaam bekende redenen. Wil het belang van het park voor de wijken rondom en zoals ook past in het gemeentelijk beleid betreffende sportparken meer centraal in de wijken, voor de toekomst veilig gesteld worden, dan is de komst van FC Groningen absoluut noodzakelijk.

Daar komt nog bij dat de geplande nieuwbouw van FC Groningen bij het sportpark een boven-modale wijkfunctie krijgt en dus voor de algehele infra-structuur van Groningen/Zuid-Zuidwest, de betrokkenheid van het Martini Ziekenhuis en tenslotte de vergroening van park en wijk zoals die wordt voorgestaan door de betrokken geldgevers die financiering van de plannen mogelijk maken.

We zien als gezamenlijke gebruikers de voordelen van de komst van FC Groningen en de ontwikkeling van het sportpark. Wel willen we graag benadrukken dat we als gebruikers graag betrokken wensen te worden bij de uitwerking van de plannen, met als specifieke aandachtspunten kleedgelegenheid (voldoende beschikbaar en van voldoende kwaliteit), belijning van de velden (multifunctioneel gebruik), de beschikbaarheid van velden voor de amateursport, toegang tot sportpark etcetera. We willen u bovendien oproepen bij het plannen van de werkzaamheden rekening te houden met de capaciteit (velden, kleedgelegenheid en parkeergelegenheid) voor lopende competities en trainingen.

Kortom, de gezamenlijke sportverenigingen op sportpark Corpus den Hoorn juichen de komst van FC Groningen conform het uitgestippelde plan van harte toe, zien in de plannen de noodzakelijke en wenselijke ontwikkeling van het sportpark en roepen alle betrokken partijen op ervoor te zorgen dat er duidelijkheid komt over de planning van de werkzaamheden!

Hoogachtend,

De besturen van

GRC Groningen, GV Groen Geel, Scheidsrechtersvereniging Groningen en Omstreken, Groningen
Giants, GSRC, GHBS, Caribe

Contact: voor wellicht toelichting op deze brief kunt u contact opnemen met de heer
B. Teunissen (voorzitter Groen Geel)
mobiel 06-43028612
mail: boiketeunissen@hotmail.com

sl

OSAKA
BOOMADVIES

Bomen Effect Analyse

Corpus den Hoorn te Groningen

Rapport 2013-038
4 november 2013

W.G Arends
(gecertificeerd European Tree Technician)

Inhoud

Inhoud	2
1 Opdracht	4
2 Kwalificaties.....	4
3 Inleiding.....	4
3.1 Situatieomschrijving	7
3.2 Onderverdeling projectgebied	8
3.3 Beleid	9
3.3.1 Groenstructuurvisie (Groene pepers)	9
3.3.2 Bomenstructuurplan	10
3.3.3 APVG/nota kapbeleid 2010	12
4 Plan van aanpak.....	13
4.1 Bovengronds onderzoek	13
4.1.1 Conditie en vitaliteit	13
4.1.2 Visual Tree Assessment (V.T.A.)	15
4.1.3 Stabiliteit & Breukgevoeligheid.....	15
4.1.4 Toekomstverwachting	15
4.2 Ondergronds- (groeiplaats) onderzoek	16
4.2.1 Profielopbouw	16
4.2.2 Doorwortelbare ruimte.....	17
4.2.3 Bodemverdichting	17
4.2.4 Zuurstofvoorziening.....	17
5 Bevindingen.....	18
5.1 Deelgebied A	18
5.2 Deelgebied B	22
5.3 Deelgebied C	25
5.4 Deelgebied D	30
5.5 Deelgebied E.....	31
5.6 Deelgebied F.....	33
5.7 Deelgebied G	35

6	Conclusie.....	36
6.1	Algemeen.....	36
6.1.1	Groeiplaats.....	36
6.1.2	Kabels en leidingen.....	36
6.2	Beleid vertaald naar beheer.....	36
6.3	Deelgebied A.....	39
6.4	Deelgebied B.....	41
6.5	Deelgebied C.....	42
6.6	Deelgebied D.....	46
6.7	Deelgebied E.....	47
6.8	Deelgebied F.....	48
6.9	Deelgebied G.....	49
6.10	Groenbalans.....	50
7	Aanvullende maatregelen.....	51
7.1	Richtlijnen aanleg.....	51
7.2	Boombeschermingsplan.....	51
7.3	Kapvergunning.....	51
7.4	Kabels en leidingen.....	51

Bijlage: Boombescherming op bouwlocaties (uitgave Stadswerk)
 Overzichtskaart boomnummers
 Kaart inmeting en ontwerp
 Bomeninventarisatielijst

1 Opdracht

Opdrachtgever	Gemeente Groningen OCSW/WSR Dhr. C. Koeneman Postbus 268 9700 AG Groningen
---------------	--

Rapportage	Osaka Boomadvies Dhr. W.G. Arends European Tree Technician
	Sluisstraat 95 9581 JE Musselkanaal Tel. 06-5223 7540 info@osakaboomadvies.nl www.osakaboomadvies.nl

2 Kwalificaties

De opsteller van dit rapport is onder auspiciën van de European Arboricultural Council gecertificeerd als **European Tree Technician** en is onder Groenkeur gecertificeerd **Boomveiligheidscontroleur**.

Daarnaast is de opsteller van dit rapport afgestudeerd aan de Hogeschool Gent, Departement Biotechnologische wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw, Afdeling Landschaps- en Tuinarchitectuur.

Zie: <http://www.eac-arboriculture.com/en/default.aspx>
http://www.groenkeur.nl/nl/Gecertificeerde_personen

3 Inleiding

Voetbalclub FC Groningen gaat intensiever gebruik maken van het sportcomplex Corpus den Hoorn. Hiervoor moet het complex worden heringericht. Het gaat hier om het slopen van een aantal gebouwen, plegen van nieuwbouw, herinrichting van parkeervoorzieningen en het aanpassen van een aantal velden aan de eisen van de KNVB.

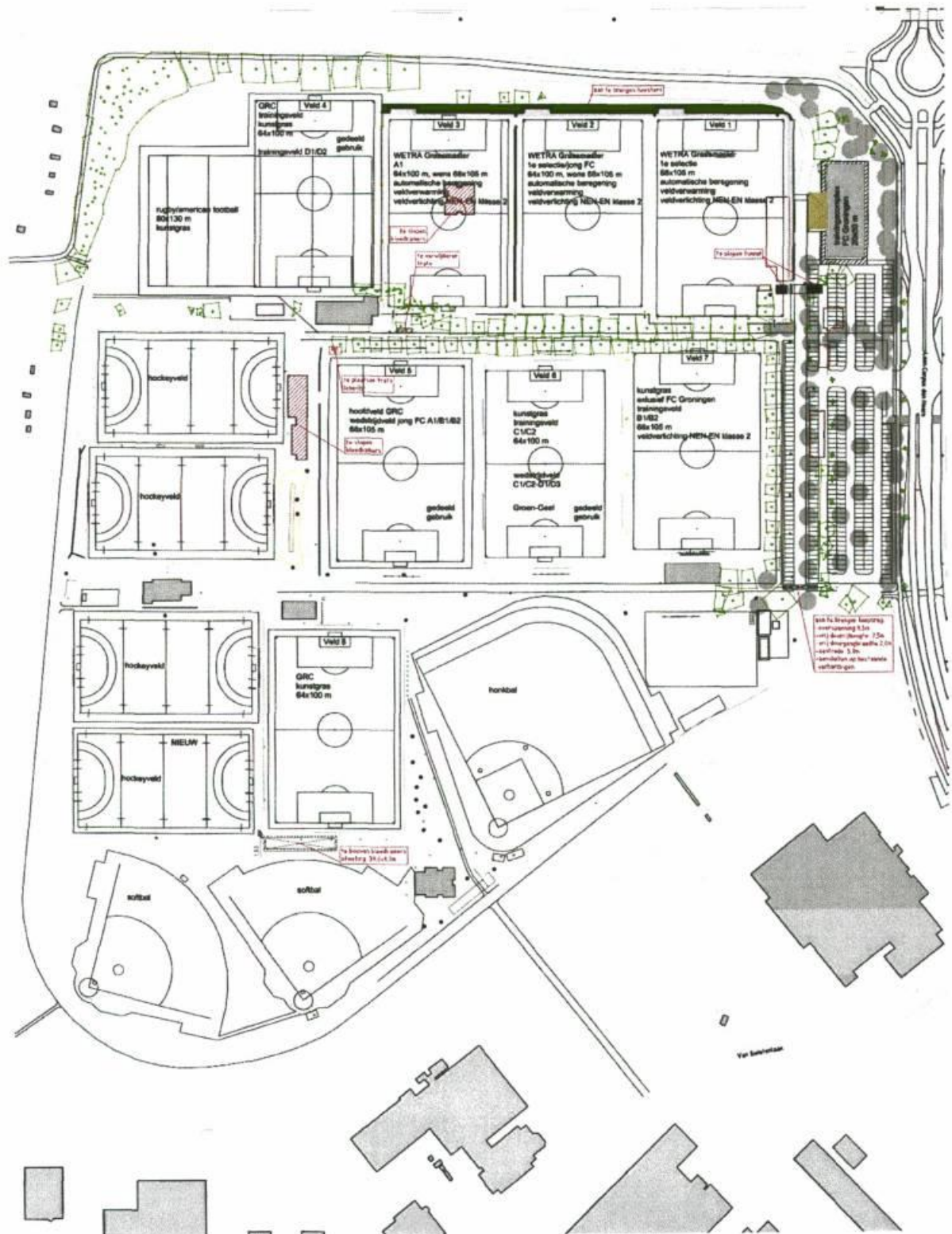
Voor de herinrichting van het sportcomplex Corpus den Hoorn moeten bomen en bosschages worden gekapt.

Om de gevolgen voor het groen in beeld te brengen dient voor de bestuurlijke vaststelling (na inmeting van de bomen), een inventarisatie te worden gemaakt van de bomen en het overig groen. Deze inventarisatie, uitgevoerd door Osaka Boomadvies, is gebruikt voor het opstellen van de voorliggende Bomen Effect Analyse (BEA) conform de eisen, zoals opgenomen in de APVG, waarmee de gevolgen van de inrichting nader in beeld gebracht worden.

Bij de realisatie van het project worden de IGG civiel- en cultuurtechnische randvoorwaarden van toepassing verklaard, waarmee het bestaand openbaar groen in stand gehouden wordt en de aanplant op een verantwoorde wijze plaatsvindt. Er is een uitwerkings-/ en haalbaarheidsplan gemaakt waarmee de haalbaarheid voor aanplant en instandhouding wordt gewaarborgd.

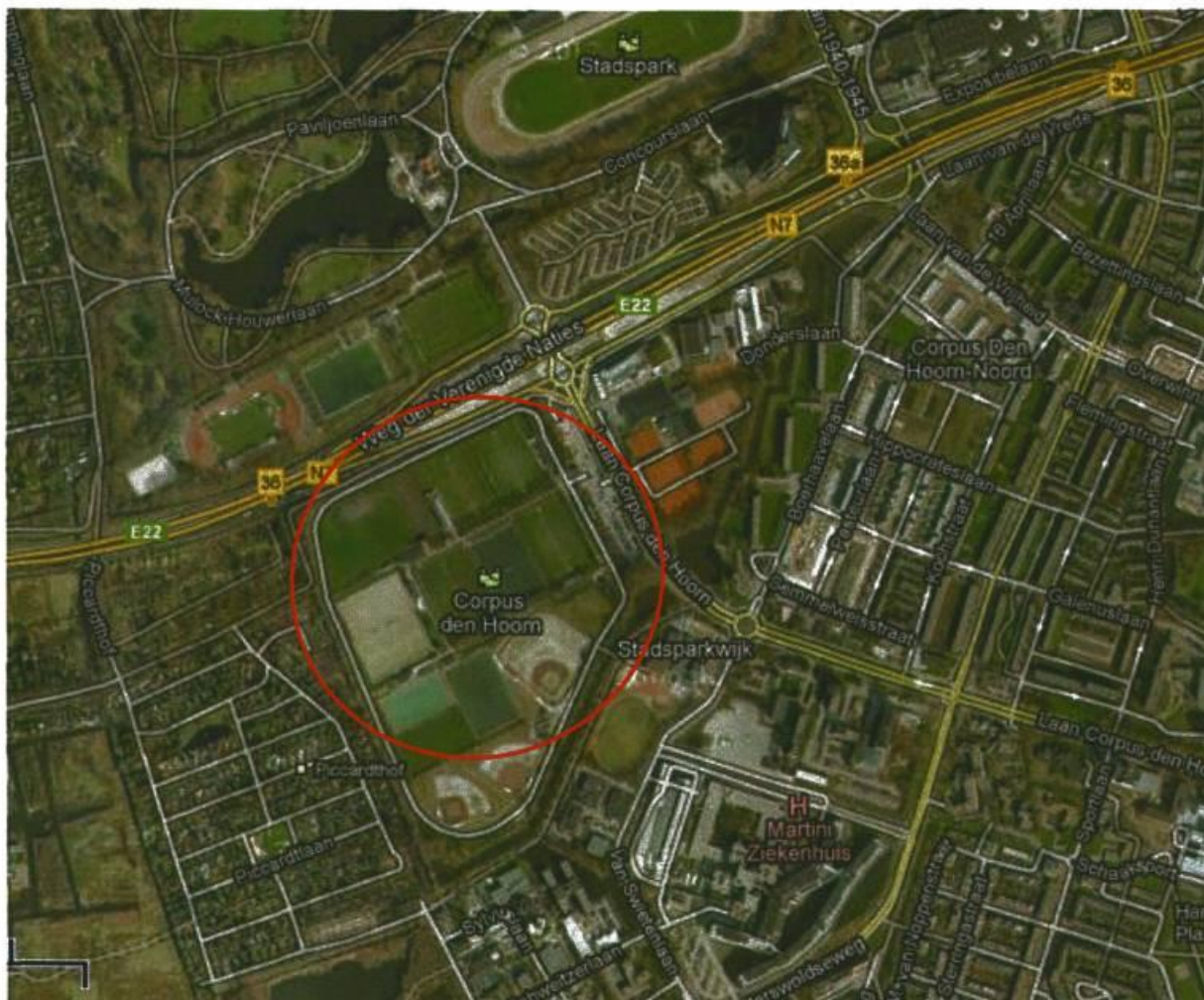
Weergave van het Masterplan

Ontwerp nieuwe situatie (versie 4-10-2013) : bron gemeente Groningen.

3.1 Situatieomschrijving

De te onderzoeken bomen staan op het sportterrein Corpus den Hoorn. Dit sportterrein is gelegen langs de Rijksweg A7 en de Laan Corpus den Hoorn te Groningen

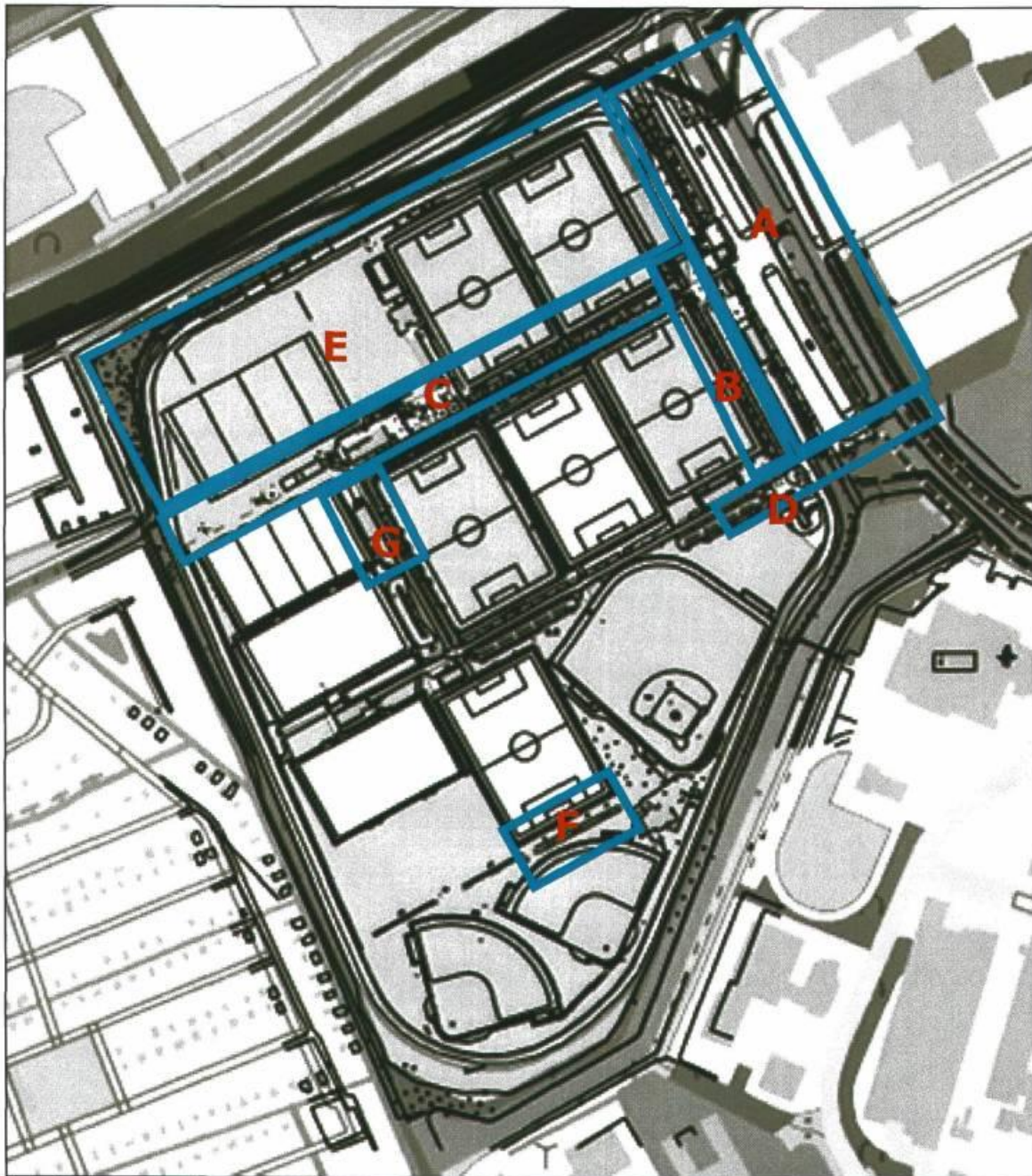

Op bovenstaande kaart is de locatie rood omkaderd: bron Google maps

3.2 Onderverdeling projectgebied

Het project is, om het overzichtelijk te houden, in deze rapportage verdeeld in zeven gebieden.

- A Hoofdparkervoorziening
- B Essenlaan t.h.v. noordoost wielerved
- C Hoofdlaan
- D Bosschages zuidwest parkervoorziening
- E Sportvelden noordwest wielerved
- F Softbal-locatie
- G Kleedkamer nabij hockeyvelden

Indeling projectgebied in de deelgebieden A t/m G, de delen zijn blauw omkaderd

3.3 **Beleid**

In dit hoofdstuk wordt omschreven welk gemeentelijk, regionaal of landelijk beleid van toepassing is op de onderzoekslocatie.

3.3.1 Groenstructuurvisie (Groene pepers)

In de groenstructuurvisie Groene Pepers (vastgesteld in maart 2009) is op de groenstructuurkaart onderscheid gemaakt tussen de basisgroenstructuur en de nevgroenstructuur. Gestreefd wordt naar versterking van de functionele kwaliteit en complementering van (de samenhang in) de basisgroenstructuur. Dit betekent dat er een inspanningsverplichting bestaat dit groen te behouden en versterken. Wanneer dat aantoonbaar niet lukt, dient in de nabijheid een compensatie plaats te vinden van bepaald groen.

De afrit van de A7 en de Laan Corpus den Hoorn is opgenomen in de Basisgroenstructuur. Langs deze wegen is waardevolle boom- en onderbeplanting aanwezig.

Groenstructuur: bron gemeente Groningen

Locatie Corpus den Hoorn

Basisgroenstructuur = groene openbare ruimte, waar de gemeente in de eerste instantie verantwoordelijk voor is. Gestreefd wordt naar versterking van de functionele kwaliteit en completering van de samenhang in het netwerk

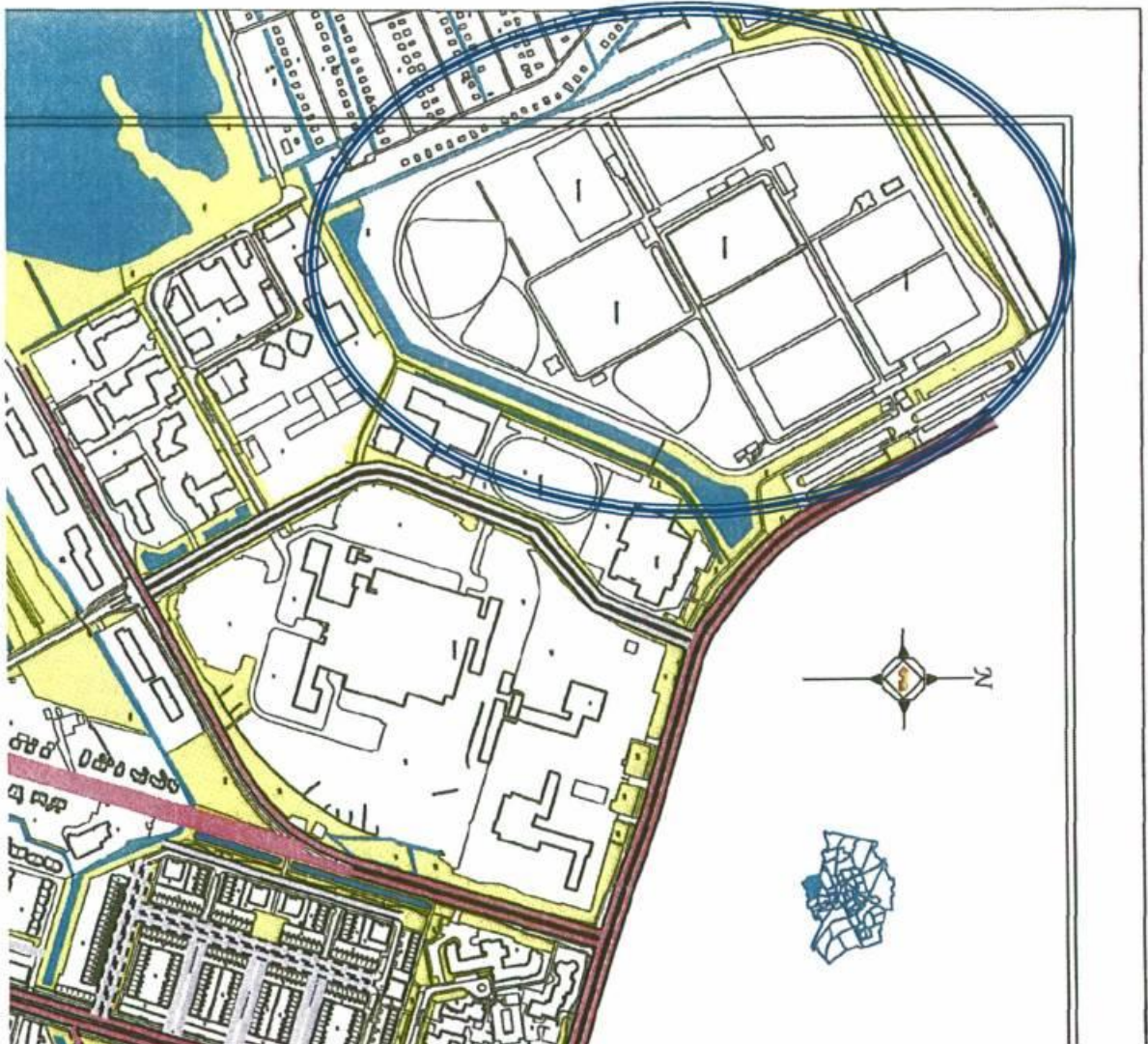

Nevengroenstructuur = Overige openbare ruimte, vooral op het niveau van buurt en straat, waar nadrukkelijk gestreefd wordt naar medeverantwoordelijkheid en participatie van bewoners en beheerders bij de inrichting en het beheer.

3.3.2 Bomenstructuurplan

In het boomstructuurplan, zoals vastgesteld in 2002, is de huidige situatie weergegeven en daarnaast de gewenste situatie met betrekking tot de boomstructuren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een hoofd- en nevenstructuur. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt in de wenselijke grootte van de bomen.

De Laan Corpus den Hoorn behoort tot de hoofdstructuur en wordt in het bomenstructuurplan begeleid met bomen van de eerste grootte.

Fragment bomenstructuurplan: bron gemeente Groningen

Locatie Corpus den Hoorn

Gewenste situatie

	1ste grootte
	2de grootte
	3de grootte
	Hoofdstructuur
	Nevenstructuur
	Overbomen
	Water
	Groen-structuurplan

De boomgrootte - dat wil zeggen de hoogte die een volwassen boom kan bereiken - is op de kaart aangegeven door een zwarte lijn naast de kwaliteitskleur. Ook hier drie categorieën.

1^e grootte: bomen zijn of worden hoger dan 12 meter, weergave: doorlopende lijn.

2^e grootte: bomen tussen 6 en 12 meter, weergave: stippellijn.

3^e grootte: bomen blijven kleiner dan 6 meter, weergave: geen lijn.

1. Hoog (hoofdstructuur)

De straatbomen waarin veel wordt geïnvesteerd maken onderdeel uit van de hoofdstructuur. Een straat kan tot de hoofdstructuur behoren om vier redenen:

- heeft een belangrijke stedenbouwkundige functie
- maakt deel uit van de ecologische structuur
- maakt deel uit van een recreatieve route
- behoort tot een beschermd stadsgezicht.

In de meeste gevallen zal een straat tot de hoofdstructuur behoren vanwege de stedenbouwkundige betekenis.

De straatbomen in een hoofdstructuur moeten onderlinge samenhang vertonen en bovenstaande functies versterken. Daarom is het belangrijk dat de lijnvormige structuur van straatbomen geen gaten vertoont. Daarnaast moeten de bomen alle kansen krijgen om uit te groeien tot een duurzame en kwalitatief hoge straatbomenstructuur. Om dit te kunnen realiseren zal veel geïnvesteerd moeten worden in zowel de groeiplaats als de bomen zelf zodat problemen worden opgelost of worden voorkomen. Dit betekent dat bij aanplant bomenzand, drainage en beluchting wordt aangebracht. Ook zullen bij aanplant bomen met een grotere stamdikte worden gebruikt, zodat het gewenste beeld eerder wordt bereikt.

Stedelijk ecologische structuur 2011

Locatie Corpus den Hoorn: bron gemeente Groningen

	Ecologische hoofdstructuur (Nationaal)		knelpunt in verbinding
	Ecologisch kerngebied groen		te ontwikkelen ecologisch gebied
	Ecologisch kerngebied water		te ontwikkelen/versterken groenverbinding
	Ecologische groenverbinding		te ontwikkelen/versterken waterverbinding
	Ecologisch waterverbinding		te ontwikkelen / versterken SES ondersteuning (c.a. 1 ha)

3.3.3 APVG/nota kapbeleid 2010

Algemeen

Middels de APVG bestaat de verplichting alle houtopstanden te beschermen. Een houtopstand bestaat uit één of meer bomen, hakhout of een beplantingsvak van bosplantsoen. Een boom is een houtachtig, overblijvend gewas met een dwarsdoorsnede van 20 cm op 1,30m hoogte boven maaiveld. In het geval van meerstammigheid geldt de dikste stam.

Monumentale cq. cultuurhistorische waarde

Monumentale bomen zijn bomen van 50 jaar of ouder, vitaal met een toekomstverwachting van minimaal 10 jaar en een boom in zijn nog karakteristieke vorm (moet er uitzien zoals door natuurlijke groei en snoeiwijze is ontstaan).

Een cultuurhistorisch waardevolle boom heeft daarnaast nog een rol gespeeld in de geschiedenis van zijn omgeving. Te denken valt o.a. aan bomen die herinneren aan gebeurtenissen, bomen die een bepaald punt markeren of gedenkbomen (bijvoorbeeld de Amaliaboom).

Potentieel monumentale boom

Een potentieel monumentale boom heeft een leeftijd van minimaal 35 jaar en een toekomstverwachting van minimaal 10 jaar en staat op een locatie waar de boom geen (ernstige) overlast zal veroorzaken (APVG/nota kapbeleid 2010).

4 Plan van aanpak

Inventarisatie: De bomen worden ingemeten door Geomaat en ingelezen in het bomenbeheersysteem Digitree en voorzien van een boomnummer.

Op basis van de inventarisatie wordt een bomenlijst opgesteld. Deze lijst wordt ingedeeld op basis van de notitie "voorwaarden bomeninventarisatie/BEA" versie 17 juni 2013 van de afdeling IGG gemeente Groningen. In de bijlagen wordt een totaalkaart met alle boomnummers toegevoegd.

4.1 Bovengronds onderzoek

4.1.1 Conditie en vitaliteit

De begrippen conditie en vitaliteit worden vaak door elkaar gebruikt. Beide zeggen iets over de gezondheidstoestand van een boom. Ze betekenen echter niet het zelfde.

- **Conditie**
Is een momentopname en zegt iets over de toestand van een boom op een bepaald moment, maar geeft niet aan hoe de boom zich in de toekomst zal gaan ontwikkelen.
- **Vitaliteit**
Is de levensvaardigheid van de boom, oftewel het vermogen om te herstellen. Dit is genetisch bepaald en niet direct meetbaar. Wel zijn er manieren waaraan de boom dit kan laten zien, namelijk:
 - Door het vermogen zich aan te passen aan veranderingen in de omgeving.
 - Door weerstand te bieden aan ziekten en aantastingen (overgroeien van wonden).

Een boom in slechte conditie, hoeft niet vitaal slecht te zijn. Wanneer de oorzaken van de slechte conditie worden weggenomen, is het mogelijk dat de boom zich snel herstelt. Bijvoorbeeld door groeiplaatsverbetering.

Conditiebeoordeling

Hierbij wordt gelet op de volgende kenmerken;

- Bladbezetting
- Bladverkleuring
- Vertakkingspatroon
- Knopvorming
- Achterblijvende groei
- Snelheid van wondovergroeiing
- Symptomen die wijzen op een ziekte of aantasting, veroorzaakt door onder andere insecten, bacteriën of schimmels.

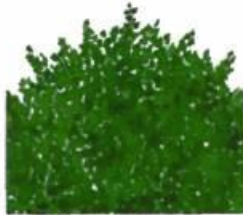
De conditie wordt volgens de methode Roloff in vijf gradaties ingedeeld in de categorieën: **Goed, Redelijk, Matig, Slecht en Dood**

Op deze pagina is dit schematisch en visueel weergegeven.

0	Goed	Expansie	Jeugdfase	Gezond
1	Redelijk	Stagnatie	Volwassenfase	Verzwakt
2	Matig	Regressie	Ouderdomsfase	Sterk verminderd
3	Slecht	Aftakeling	Aftakeling	Afstervend
4	Dood			

Winterbeeld

Zomerbeeld

Klasse 0

Klasse 1

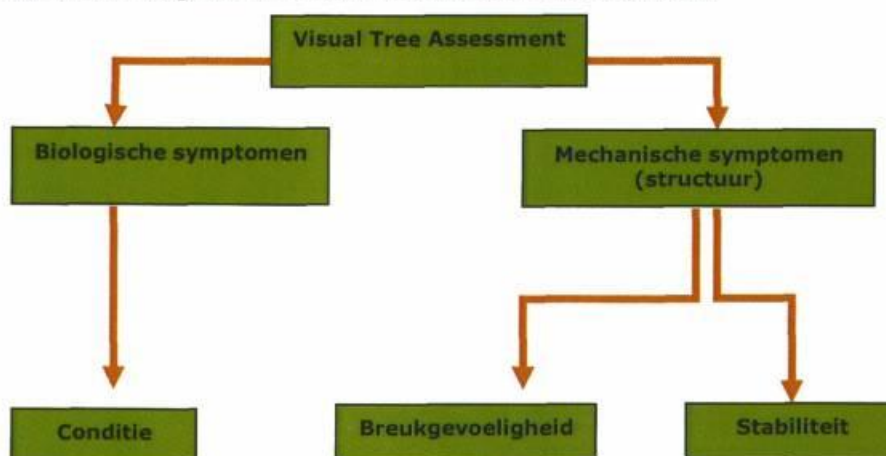
Klasse 2

Klasse 3

4.1.2 Visual Tree Assessment (V.T.A.)

Met de V.T.A. methode wordt visueel naar symptomen gezocht die veroorzaakt (kunnen) zijn door gebreken. De boom wordt hierbij rondom van kroon tot stamvoet beoordeeld. De beoordeling wordt uitgevoerd volgens methode Mattheck en Breloer, 1995.

Schematische weergave waar bij VTA op wordt beoordeeld (naar: Mattheck en Breloer, 1995)

4.1.3 Stabiliteit & Breukgevoeligheid

Een boom die voldoende stabiel is, is bestand tegen o.a. storm (max windkracht 10) en zware sneeuwval. Voorwaarde is dat de boom vrij is van structurele gebreken.

De stabiliteit van bomen wordt uitgedrukt in h/d-verhouding. Dit is de verhouding tussen de hoogte van de boom en de diameter, gemeten op borsthoogte, ook wel dbh genoemd.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen bomen die solitair, in een rij, aan een rand van een bosperceel staan en bomen die in een bosperceel staan. De h/d-verhouding voor een solitaire boom mag niet hoger zijn dan 50. Voor bomen staande in een rij geldt een grens van 70 en voor bomen in het bos mag deze verhouding maximaal 80 zijn.

4.1.4 Toekomstverwachting

De toekomstverwachting in de huidige situatie is gebaseerd op de algehele verschijningsvorm van de boom. Hierbij wordt gelet op de kwaliteit (conditie en eventuele zichtbare gebreken).

De toekomstverwachting wordt ingedeeld in:

- Hoog** (>10 jaar) Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de levensduur van de boom wordt beperkt door aantastingen en/of gebreken.
- Middelhoog** (5-10 jaar) Er zijn wel aantastingen en/of gebreken aanwezig, die een (licht) negatief effect hebben op de toekomstverwachting van de boom.
- Laag** (<5 jaar) Er zijn aantastingen en/of gebreken aanwezig, in die mate dat de boom niet duurzaam te behouden is.

4.1.5 Verplantbaarheid

De verplantbaarheid van bomen hangt af van een aantal verschillende zaken. Ten eerste de boomsoort en daarnaast spelen conditie, leeftijd en gebreken een belangrijke rol. De aanwezigheid van kabels en leidingen is ook van belang bij de eventuele verplantingsmogelijkheden van bomen.

Voor bomen < 10 cm is het, economisch gezien, gunstiger niet te verplanten, maar te kappen en een zware maat boom te herplanten. Dit geeft een beter resultaat. Alle bomen < 10 cm worden derhalve als niet verplantbaar aangemerkt.

4.2 Ondergronds- (groeiplaats) onderzoek

4.2.1 Profielopbouw

Bij een profielonderzoek wordt gekeken naar:

- de bodemstructuur
- de samenstelling en opbouw van de bodemlagen
- de profielovergangen (eventuele storende lagen)
- roest- en reductieverschijnselen
- (actuele)grondwaterstanden
- bewortelingspatroon (kwaliteit en kwantiteit)

WORTELS			
Intensiteit	Kwaliteit	Grofheid	
zeer extensief	goed	zeer fijn	haarwortels
extensief	matig	fijn	< 1cm
matig extensief	slecht (instervend)	vrij grof	1-2 cm
matig intensief	dood	grof	2-5 cm
intensief		zeer grof	> 5 cm
zeer intensief			

Voor onderzoek naar bovenstaande worden profielboringen en -kuilen gegraven.

4.2.2 Doorwortelbare ruimte

Een volwassen boom heeft een groot doorwortelbaar grondvolume nodig om voldoende water en voedingselementen op te kunnen nemen.

Het volume waarin geen verstoringen mogen optreden, moet:

- Een grootte hebben van 0.75 m³ doorwortelbare substraat per m² kroonprojectie (bij een grondwaterprofiel)
- Per groeiseizoen een vocht aanbod dekken groter dan of gelijk aan 600 tot 800 liter per m² kroonprojectie; dit vocht aanbod bestaat uit de voorraad beschikbaar vocht in het voorjaar plus de geïnfiltreerde neerslag in het groeiseizoen (hangwaterprofiel)
- Gedurende een lange periode voldoende voedingselementen kunnen leveren

4.2.3 Bodemverdichting

Bij de bepaling van bodemverdichting wordt o.a. gekeken naar de indringingsweerstand en het poriënvolume.

De indringingsweerstand is een belangrijke factor met betrekking tot de doorwortelbaarheid van de bodem. Een te hoge indringingsweerstand remt/stopt de wortelgroei. Hieronder wordt weergegeven wat de effecten van verdichting zijn:

WAARDEN BODEMVERDICHTING	
< 1.5 MPa	Geen mechanische belemmering voor beworteling
1.5 -3.0 MPa	Wortelgroei geremd
>3.0 MPa	Wortelgroei sterk belemmerd

De bodemverdichting heeft invloed op de doorwortelbare ruimte.

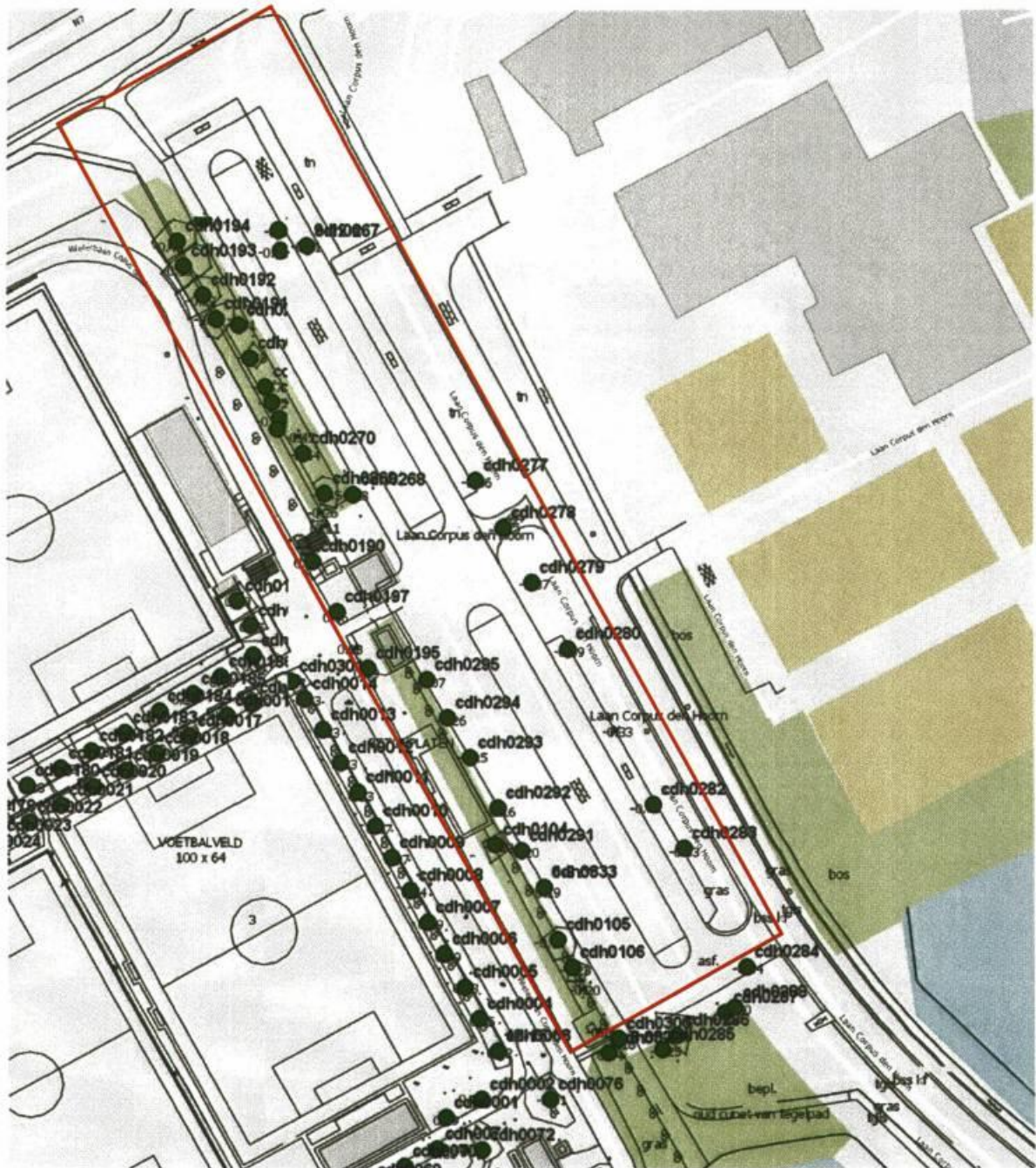
4.2.4 Zuurstofvoorziening

Voor de ontwikkeling van boomwortels hebben wortels zuurstof (O₂) nodig. Bij onvoldoende zuurstof kan dit leiden tot minder goede groei of zelfs sterfte van de boom.

ZUURSTOF PERCENTAGES	
< 10%	grote kans op zuurstoftekort en schade aan actieve wortels
10-16 %	situatie geleidelijk aan beter, maar afhankelijk van de boomsoort nog steeds groeistoornissen mogelijk
>16 %	voldoende zuurstof voor een goede ontwikkeling, onwaarschijnlijk dat onder normale omstandigheden ooit zuurstofgebrek optreedt
21 %	zuurstofconcentratie van de buitenlucht

5.1 Deelgebied A

Op onderstaande kaart zijn ,binnen het rode kader, de geïnventariseerde bomen met gebruikte boomnummers voor deelgebied A weergegeven. Op de kaart op blz. 19 zijn de aanwezige beplantingsvakken weergegeven.

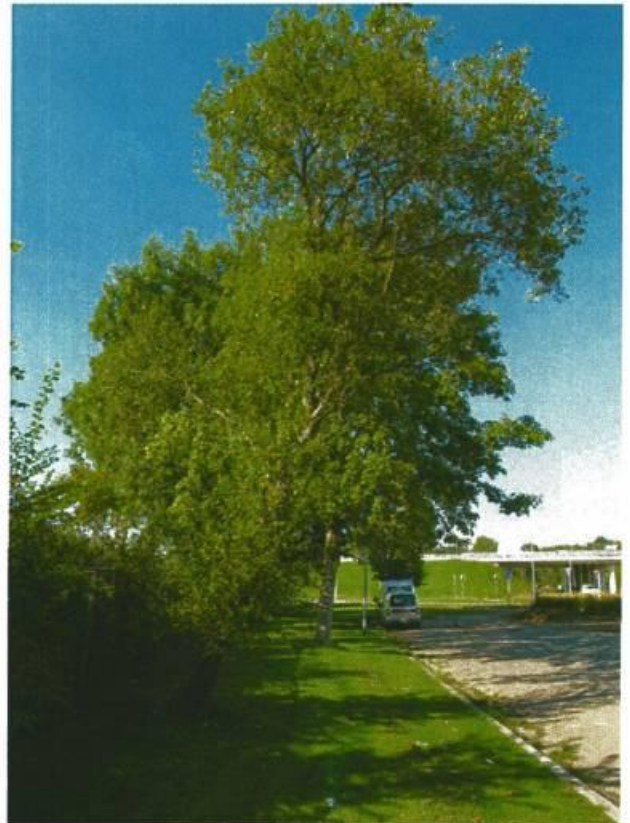
Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied A

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied A

Esdoorn in deelgebied A

Scheefgroei door (oude) licht concurrentie

Meerstammig

Meerstammigheid

De bomen binnen deelgebied A (35 stuks) hebben geen opmerkelijke structurele gebreken. Wel is er de nodige achterstand in het onderhoud. Zeker de jonge Esdoorns behoeven dringend begeleidingssnoei.

Vlak bij boomnummer 192 wordt, volgens het ontwerpplan versie 4-10-2013, een nieuw gebouw opgericht. Om te kijken tot welke afstand van de boom beworteling aanwezig is, is er op twee locaties gegraven namelijk op 2,40 en 3,30 m afstand van de stam.

Bij de eerste kuil is er matig intensieve fijne beworteling van goede kwaliteit aanwezig. Bij de tweede kuil die op 3,30 afstand van de stam is gegraven en ter hoogte van de kroonprojectie loopt, komen we extensieve zeer fijne beworteling van goede kwaliteit tegen.

Ter hoogte van deze profielkuil grond is zichtbaar grond opgebracht. De grondwaterstand wordt letterlijk aangetroffen op 70 cm minus maaiveld.

Weergave van genomen locatie

Het blauwe blokje is de locatie van de gemaakte profielkuil

Beworteling op 2,40 afstand van de stam

Zichtbaar grondwater op ca 70cm diepte

Tweede kuil op 3,30 cm vanaf de stam

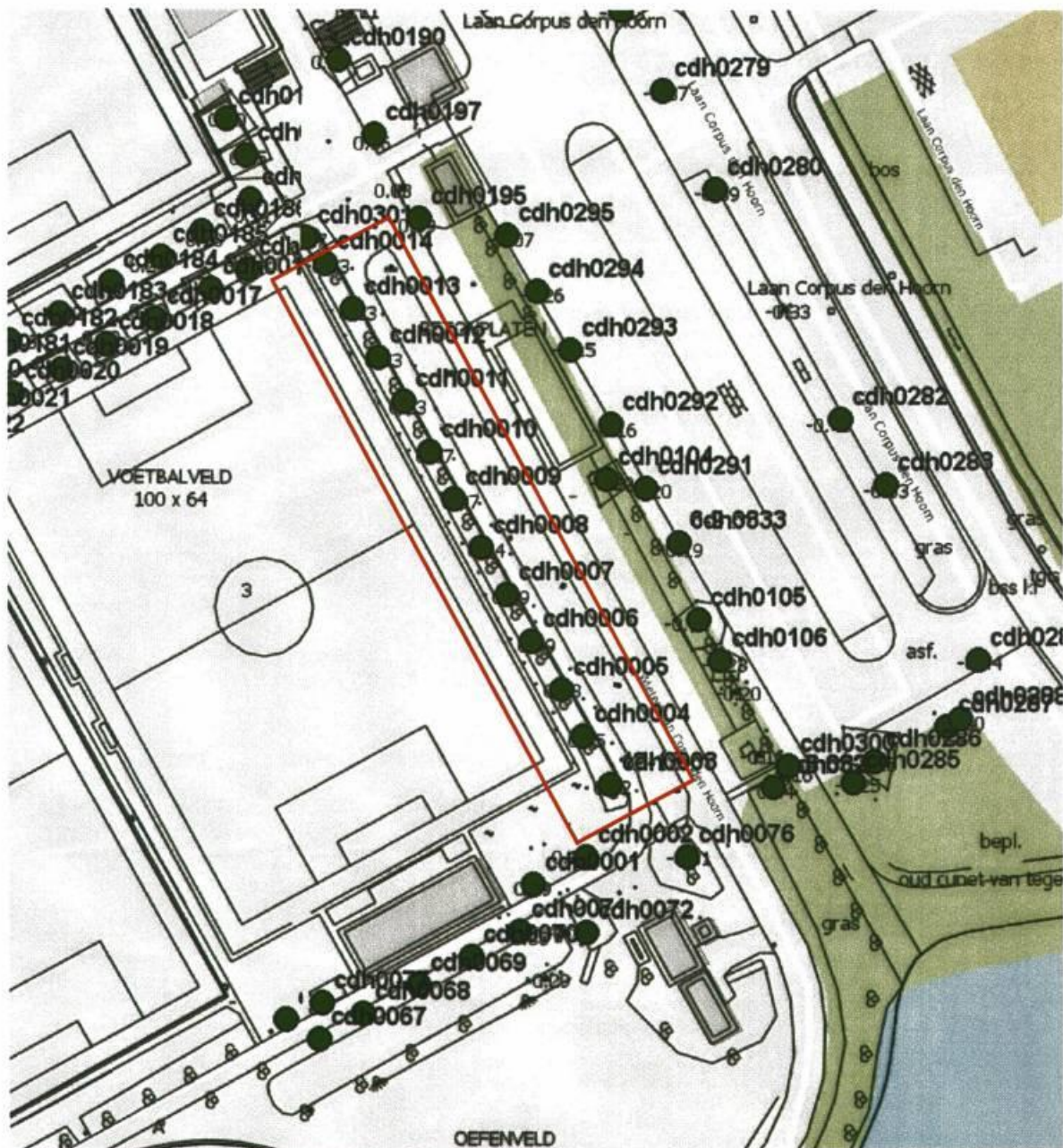
Weergave waterstand en zeer fijne beworteling

5.2 Deelgebied B

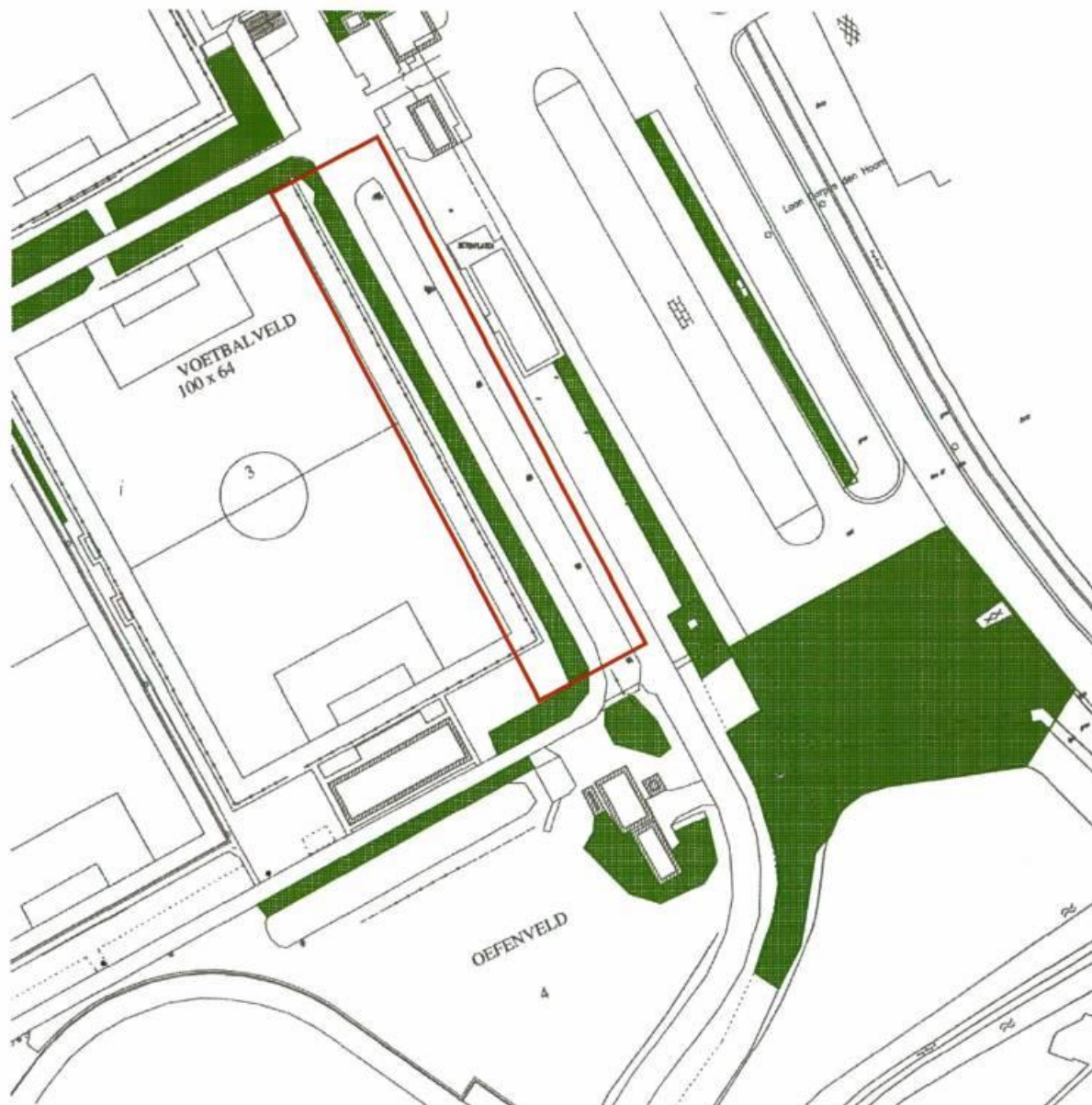
Op onderstaande kaart zijn, binnen het rode kader, de geïnventariseerde bomen met de gebruikte boomnummers voor deelgebied B weergegeven.

Binnen dit gebied staan 12 bomen. Ook binnen dit deelgebied is een snoeiachterstand. Bovendien heeft een tweetal essen (cdh0009 en cdh0010) symptomen die verdacht veel lijken op de essentaksterfte. In het nieuwe ontwerpplan wordt de rijbaan versmald en worden haaks op de rijbaan parkeerplaatsen aangelegd. Onderzocht is waar de beworteling aanwezig is.

De rijbaan ziet er strak uit zonder zichtbare opdruk. Aan de overzijde van boomnr cdh0012 is een profielkuil gegraven. Onder het asfalt is materiaal aangetroffen dat niet geschikt is voor boomwortels.

Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied B

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied B

Essen met symptomen van essentaksterfte

Huidige rijbaan met rechts locatie profielkuil

Detail profielkuil

5.3 Deelgebied C

Op de hiernavolgende kaarten zijn, binnen de rode kaders, de beplantingsvakken en de geïnventariseerde bomen met de gebruikte boomnummers voor deelgebied C weergegeven. Binnen dit gebied staan 50 bomen.

Om aan de eisen van de KNVB te voldoen dient de grootte van het huidige veld aangepast te worden. Om de mogelijke gevolgen voor de aanwezige Essenbeplanting te bepalen is een aantal profielkuilen gegraven. Ook is gebruik gemaakt van een aantal door een aannemer vrijgegraven controleputten.

Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied C, kaart 1

Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied C, Kaart 2

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied C, kaart 1

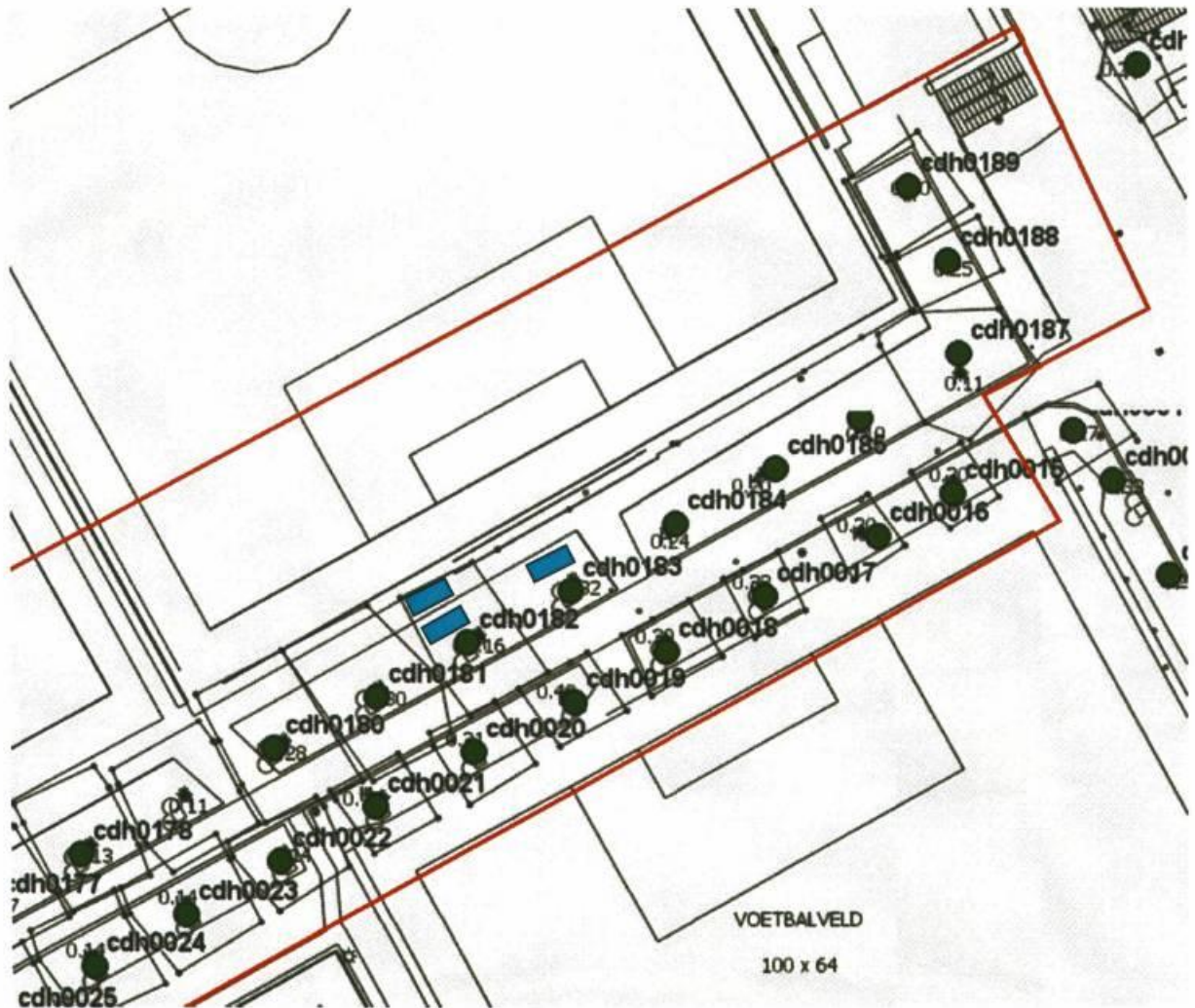
Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied C, kaart 2

Tijdens de veldbezoeken (7-2-2013 en 11-2-2013) was een aannemer bezig om overtollig water af te voeren. Hiervoor zijn alle controleputten vrijgegraven. Uit deze vijftien putten blijkt dat over de gehele lengte van de Essenbeplanting de bomen ondiep wortelen.

Het algemene beeld is dat ter hoogte van de controleputten, de totale kroonprojectie tevens de afstand tot controleputten is (vier meter uit de stam). We hebben te maken met intensieve fijne beworteling van goede kwaliteit. Bij een enkele boom gaat de beworteling qua dikte verder en hebben we te maken met grove tot zeer grove beworteling buiten kroonprojectie die onder het voetpad doorloopt.

Foto's hoge waterstand en zeer oppervlakkige beworteling van de Essen langs het hoofdpad

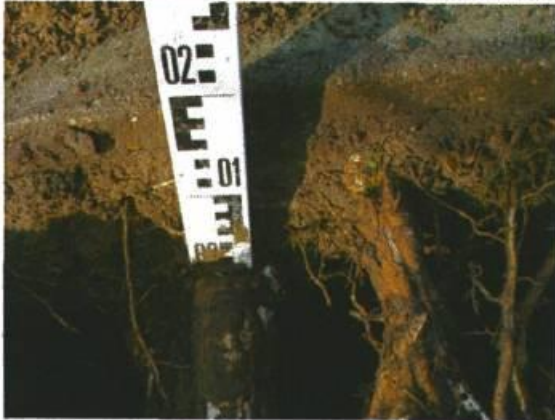
De blauwe blokjes zijn de locaties van de gegraven profielkuilen

Profielkuil bij boomnr. 182
Grove beworteling op ca. 20 cm minus maaiveld

profielkuil bij boomnr. 183
Oppervlakkige aanwezigheid grove beworteling

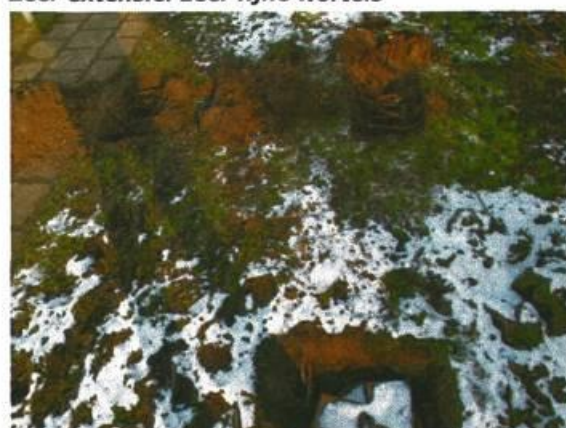
Profielkuil bij boomnr. 182
Grove beworteling op 20 cm minus maaiveld

Profielkuil bij boomnr. 184
Zeer extensief zeer fijne wortels

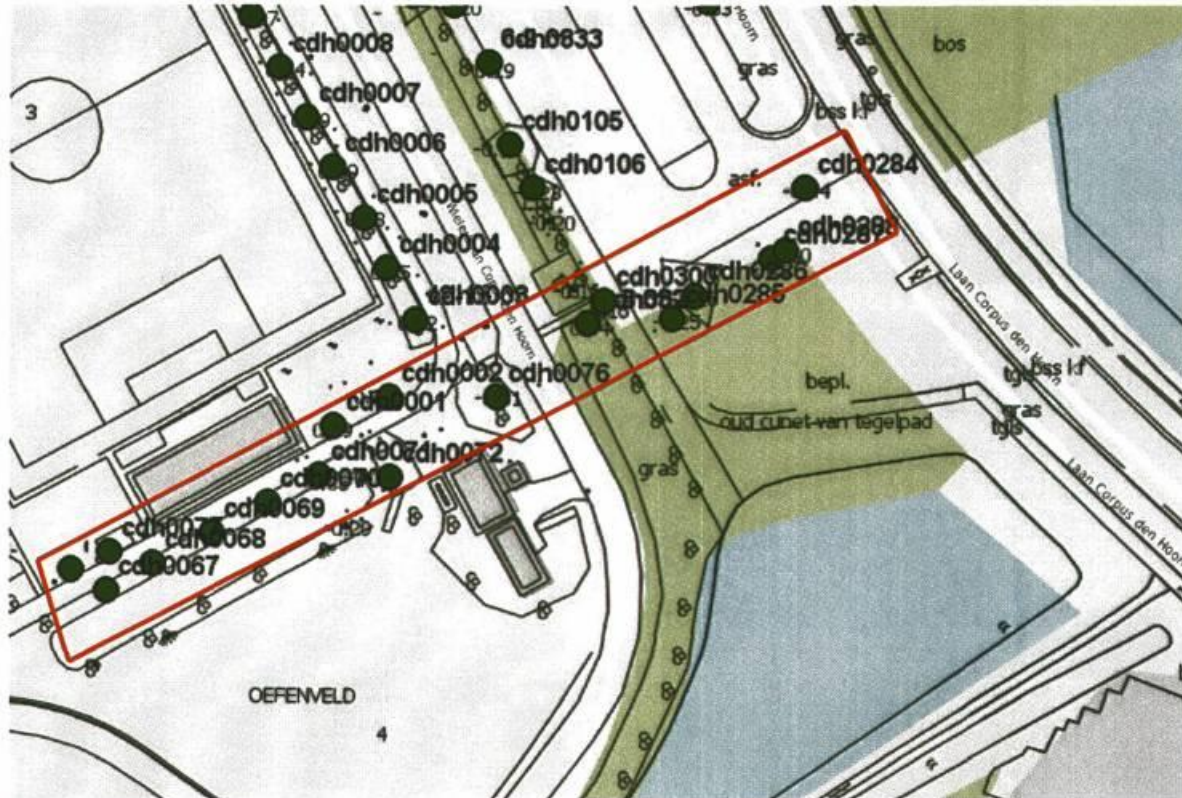
Profielkuil bij boomnr. 185
Intensieve fijne beworteling

Profielkuil bij boomnr 185

5.4 Deelgebied D

Op onderstaande kaarten zijn, binnen de rode kaders, de plantvakken en de geïnventariseerde bomen met de gebruikte boomnummers voor deelgebied D weergegeven. Het gaat hier om 17 bomen.

Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied D

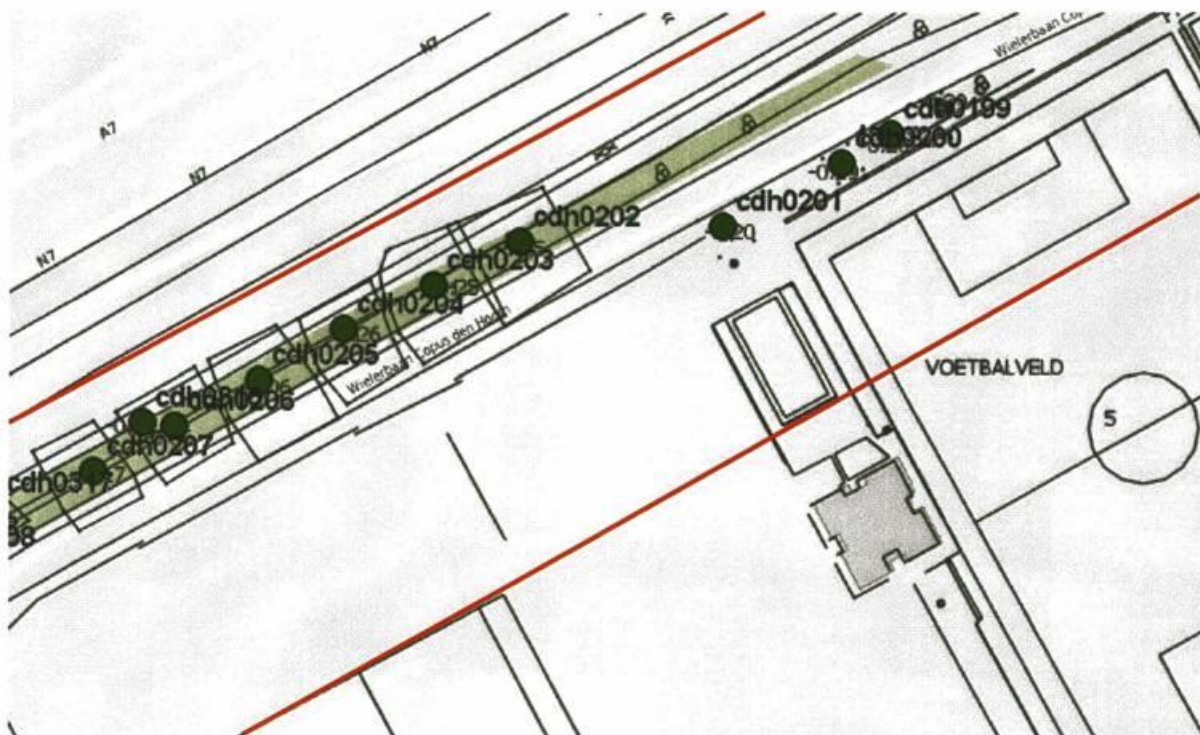
Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied D

5.5 Deelgebied E

Op onderstaande kaarten zijn, binnen de rode kaders, de plantvakken en de 48 geïnventariseerde bomen met de gebruikte boomnummers voor deelgebied E weergegeven.

Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied E, kaart 1

Weergave van de aanwezige bomen van deelgebied E, kaart 2

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied E, kaart 1

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied E, kaart 2

5.6 Deelgebied F

Op onderstaande kaart zijn binnen het rode kader de geïnventariseerde bomen en struiken weergegeven.

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied F

Weergave van de aanwezige beplanting deelgebied F

5.7 Deelgebied G

Op onderstaande kaart zijn, binnen het rode kader, de geïnventariseerde bosschages weergegeven

Weergave van de aanwezige beplantingsvakken van deelgebied G

Weergave van de te slopen kleedkamers

6.1 Algemeen

6.1.1 Groeiplaats

Tijdens de veldbezoeken is geconstateerd dat het water moeilijk het terrein kan verlaten. Op een tweetal dagen was er ook een aannemer bezig om het water weg te krijgen. Bij navraag bleek dat de drainage/afvoer niet functioneerde. Tijdens de reconstructie van de afrit van de A7 is een sloot gedempt.

Een hoge grondwaterstand, alswel een gewijzigde grondwaterstand kunnen gevolgen hebben voor de houtopstanden op het terrein en voor onverwacht uitval zorgen.

6.1.2 Kabels en leidingen

Er is een klicmelding gedaan ten behoeve van dit onderzoek. Geen van de bomen komt echter in aanmerking voor verplanting. Derhalve is het niet relevant om hier in detail op in te gaan.

6.2 Beleid vertaald naar beheer

Op het park zijn zowel potentieel monumentale als monumentale bomen aanwezig die beeldbepalend zijn. De bomen hebben een goede conditie en de levensverwachting is meer dan 20 jaar. De bomen zijn behoudenswaardig.

De asfaltverharding is ter hoogte van de bomen licht opgedrukt, waaruit blijkt dat de bomen oppervlakkig wortelen. Bij herinrichtingen dient met deze beworteling rekening gehouden te worden ten behoeve van de instandhouding van de bomen.

Populieren tussen het sportcomplex en de afrit vanaf de A7

In het sportcomplex, globaal aangegeven: loodrecht op de Corpus den Hoorn, is een waardevolle boombeplanting aanwezig, bestaande uit Essen en ondergroei. De bomen hebben een goede conditie en de levensverwachting is meer dan 20 jaar. Deze bomen zijn behoudenswaardig. De beworteling van deze bomen strekt zich aan de veldzijden tot zeker 10 meter vanaf de stammen. Bij herinrichtingen dient met deze beworteling rekening gehouden te worden ten behoeve van de instandhouding van de bomen.

Waardevolle boombeplanting op het sportcomplex

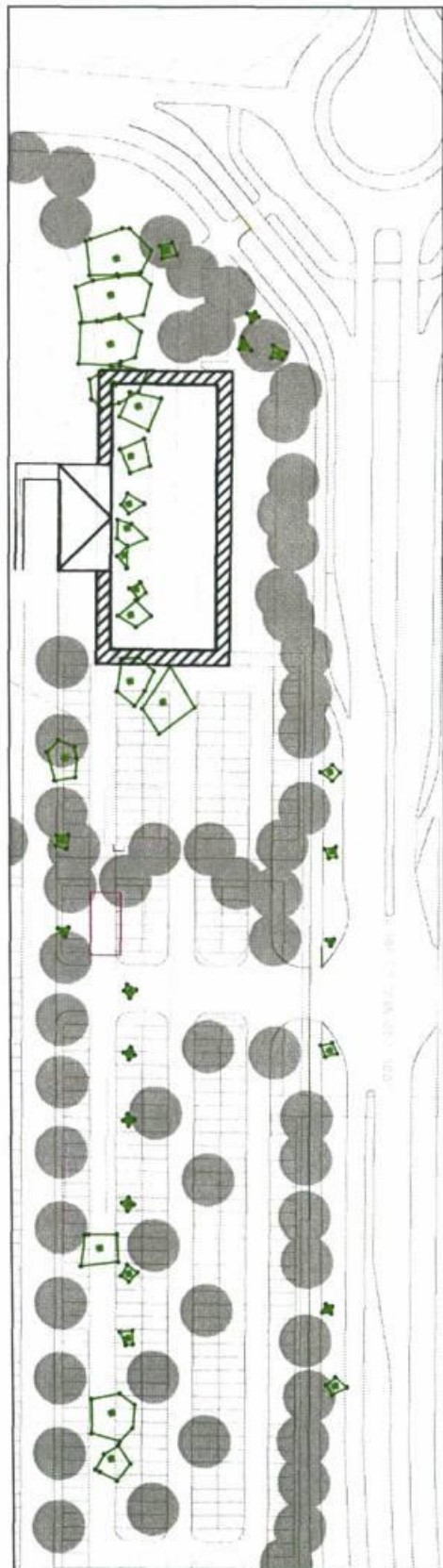

Onderbroken boomstructuur langs de Laan Corpus Den Hoorn

Lang de Laan Corpus den Hoorn, op de grens van de parkeerplaatsen bij het sportcomplex staat een onderbroken boomstructuur. Omdat het hier een bomenhoofdstructuur betreft, is het wenselijk in het kader van de herinrichting van het sportcomplex deze boomstructuur aan te vullen.

Voor de vergroting van het parkterrein worden er bomen en onderbeplanting gekapt. Deze bomen zijn onderdeel van het basisgroen, zoals hiervoor genoemd. Compensatie van het verloren groen moet daarom worden vastgesteld.

6.3 Deelgebied A

Binnen dit deelgebied dienen, om de inrichting te kunnen uitvoeren (het bouwen van een nieuwe accommodatie en de parkeerplaatsen), ca. 698 m² bosschages en 22 bomen te worden geveld.

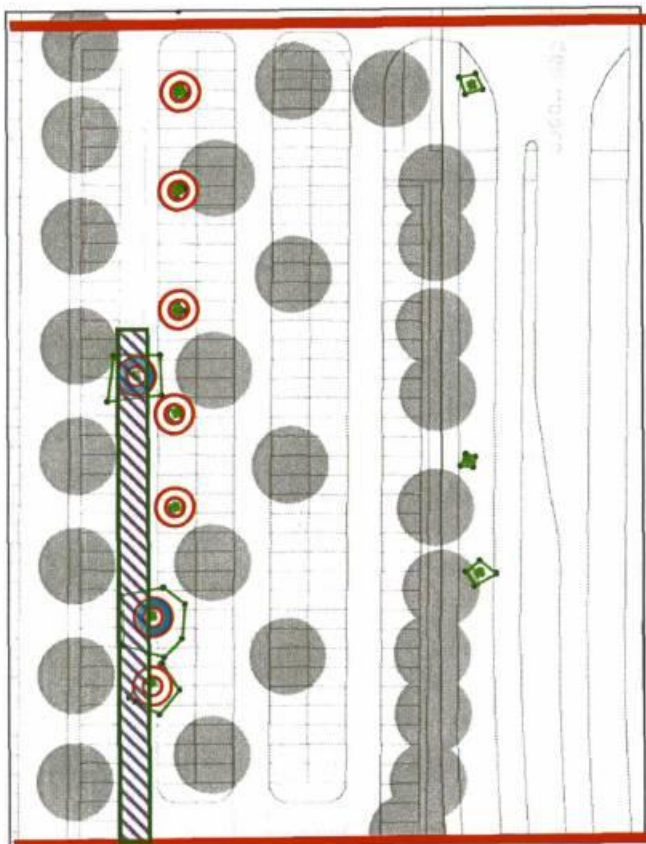
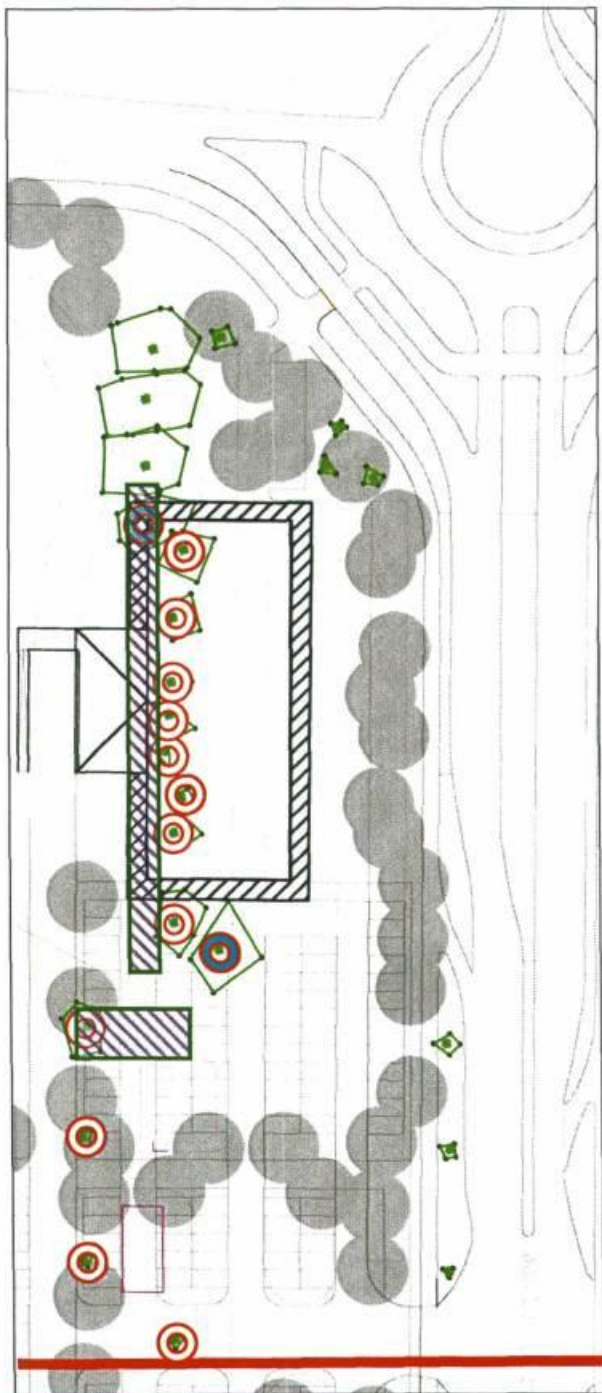
Van deze bomen, komen 10 bomen niet in aanmerking voor verplanten, gezien hun kwaliteit en de zeer hoge verplantkosten.

De overige 12 bomen, waarvan er 4 potentieel monumentaal zijn, zijn op hun huidige standplaats waardevol, maar door hun soortkenmerken of scheefstand niet geschikt om te verplanten.

Met het nieuwe ontwerp is bij de inrichting rekening gehouden met het behoud van zoveel mogelijk bestaande bomen.

Het opnieuw inrichten van deelgebied A heeft hoe dan ook gevolgen voor de aanwezige houtopstanden. Er is in het nieuwe ontwerp optimaal aandacht besteed aan herplant. Binnen dit deelgebied worden 58 nieuwe bomen aangeplant. Hierdoor komt binnen dit deelgebied de balans positief op 36 bomen.

Nieuwe situatie met de huidige bomen erin geprojecteerd.

te kappen bosschages en basisgroen

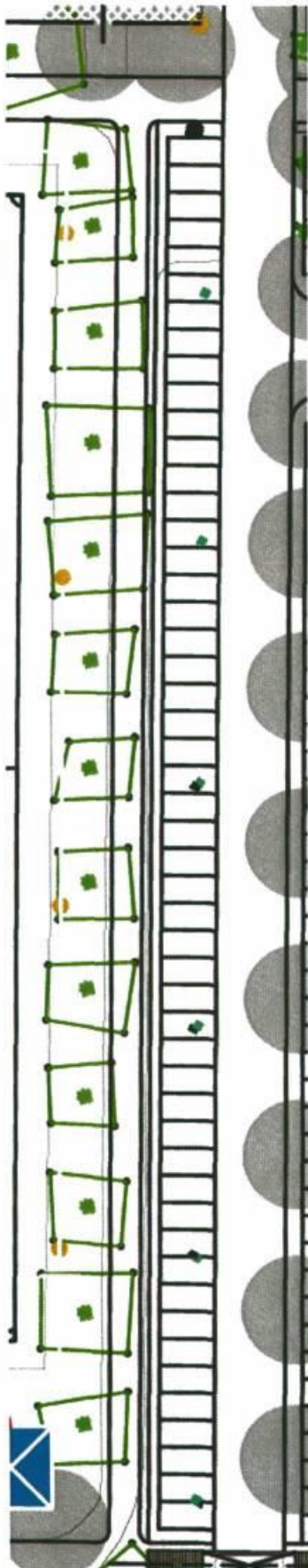
te kappen potentieel monumentale bomen

te kappen bomen

te planten bomen

6.4 Deelgebied B

De aanleg van de parkeerplaatsen langs de rij Essen kan worden uitgevoerd. De beworteling zit niet onder het asfalt, aangezien de fundering onder het asfalt is niet geschikt is voor wortelgroei. De huidige asfaltweg kan worden ingezaagd en versmald. Dit heeft geen nadelige gevolgen voor de bestaande Essenbeplanting.

Wel dient de uitvoering dusdanig te zijn het asfalt alleen vanaf de grasberm wordt ingekort.

Nieuwe situatie met de huidige bomen erin geprojecteerd.

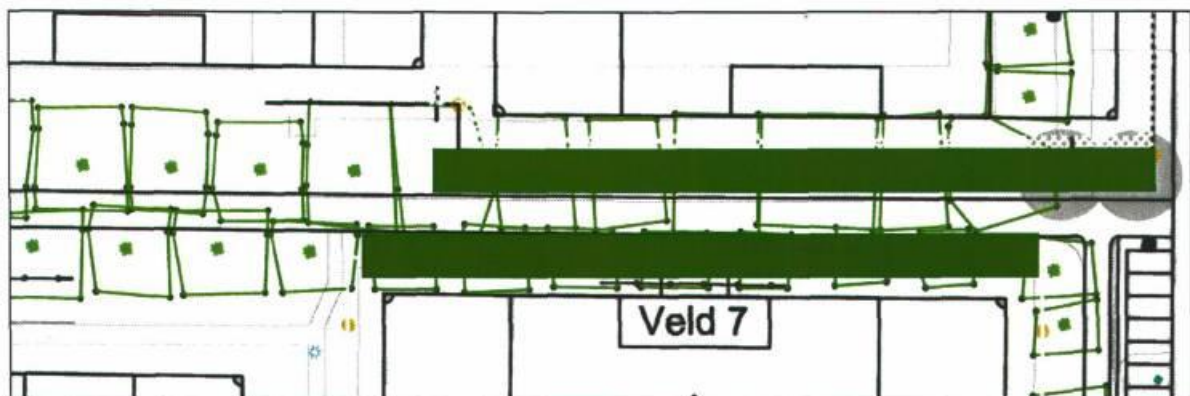
6.5 Deelgebied C

Gezien de plannen om drie voetbalvelden en een kunstgrasveld voor voetbal/rugby te vergroten lopen op drie locaties de groeiplaatsen van bomen/boschages gevaar met als gevolg het afsterven/kap van houtopstanden. Ook blijkt dat de groeiplaats bestaat uit een zandgrond boven op een kleilaag. Deze kleilaag wordt door de beworteling als storend beschouwd, samen met de hoge grondwaterstand maakt het dat de wortels zeer oppervlakkig groeien en de bomen niet geschikt zijn om te verplanten

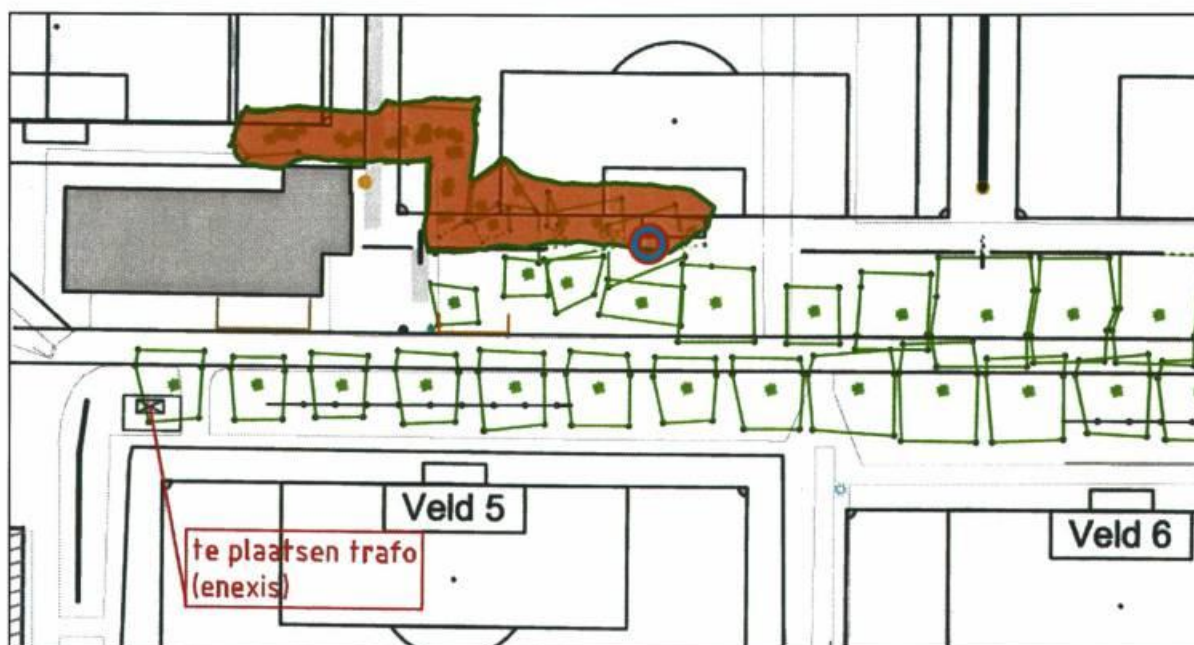
Door de formateis van de velden, het behoud van de wielerved en het behoud van de kleedkamers bij veld 7, zijn de velden opgeschoven naar de Essenlaan. Met als gevolg dat het veld te strak langs de bomen geprojecteerd is en er 16 bomen gekapt dienen te worden. Van deze bomen zijn er 4 monumentaal en 3 potentieel monumentaal. Ter hoogte van veld 1, worden er 2 bomen herplant.

	te kappen bomen		te kappen potentieel monumentale bomen
	te kappen houtopstanden		te kappen monumentale bomen
	te planten houtopstanden		te planten bomen

Als compensatie wordt er tussen veld 1 en 7, ca. 640 m² plantsoen teruggeplant

 te kappen bosschages

 te kappen Potentieel monumentale bomen

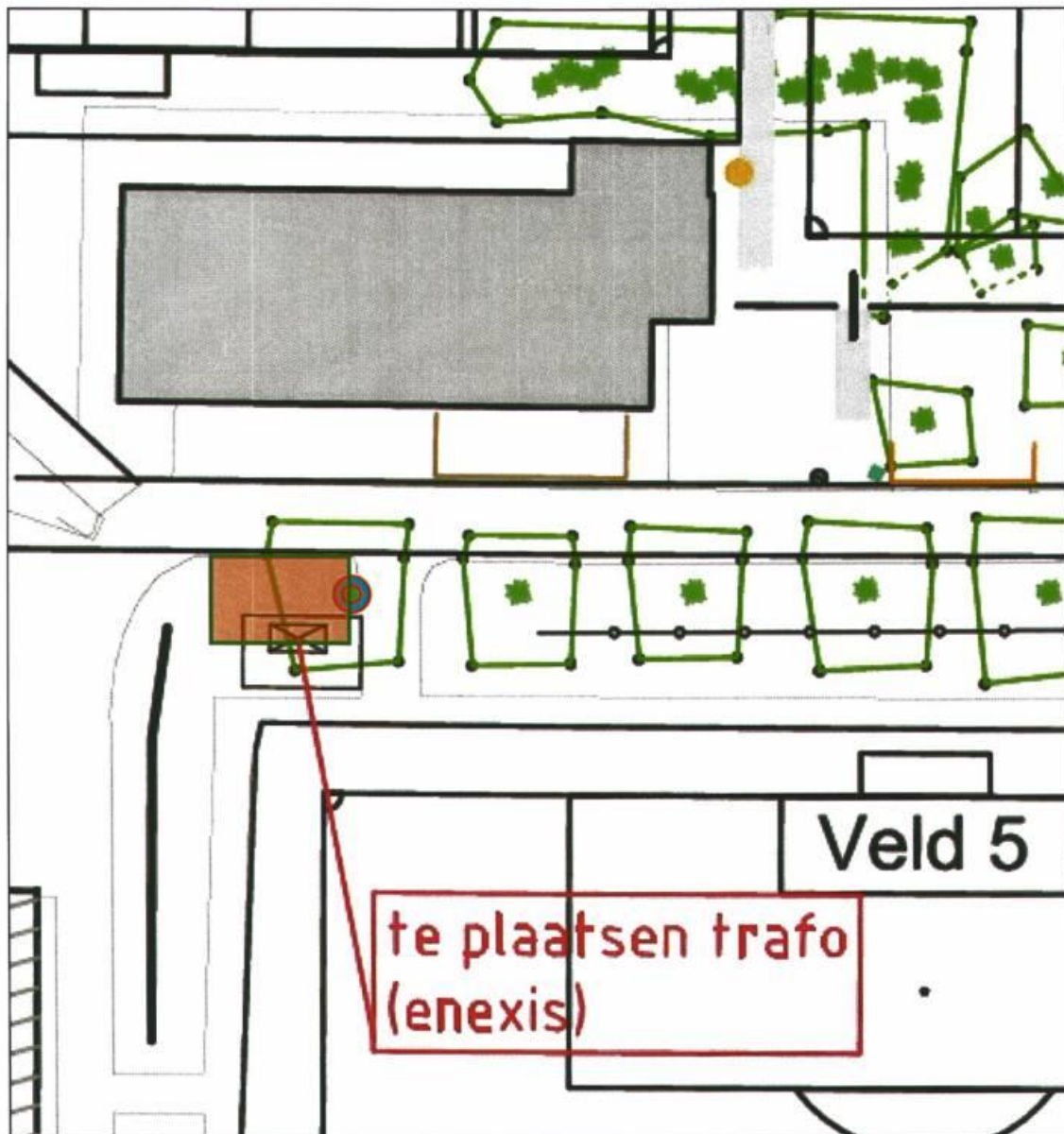
 te kappen bomen

Bij het derde geplande wedstrijd/trainingsveld en het rugby/voetbalveld geldt ook dat de formateis van het veld en het behoud van de wielerbaan bomen en houtopstanden moeten wijken om het veld te kunnen uitvoeren. Het betreft de bovenstaande ingekleurde houtopstanden, met 1 potentieel monumentale boom.

Te kappen houtopstanden

Het huidige transformatorgebouw wordt gesloopt en op de locatie, zoals hieronder is weergegeven, wordt een nieuwe geplaatst.

 te kappen bosschages

 te kappen potentieel monumentale bomen

 te kappen bomen

Hiervoor dient boom met nr. cdh0037 te wijken, inclusief 25 m² onderbeplanting. Voor het verleggen van de kabels dient men de spelregels te volgen, zoals in hoofdstuk 7.4 wordt beschreven.

Weergave van locatie huidige trafokast.

Weergave van nieuwe locatie trafokast.

6.6 Deelgebied D

Binnen deelgebied D zijn conform ontwerpplan versie 4-10-2013 plannen om een voetgangersbrug aan te leggen. Dit heeft gevolgen voor 2 bomen en 45 m² bosschages. Deze dienen gerooid te worden.

Door te kiezen voor een loopbrug i.p.v. een tunnel waar in eerdere versies sprake van was, worden er 2 potentiële bomen en 1 monumentale boom gespaard. Binnen dit deelgebied worden er 4 nieuwe bomen aangeplant. Hierdoor komt binnen dit deelgebied de balans positief uit op 2 bomen.

Nieuwe situatie met de huidige bomen erin geprojecteerd.

te kappen bomen

te planten bomen

te kappen houtopstanden en basisgroen

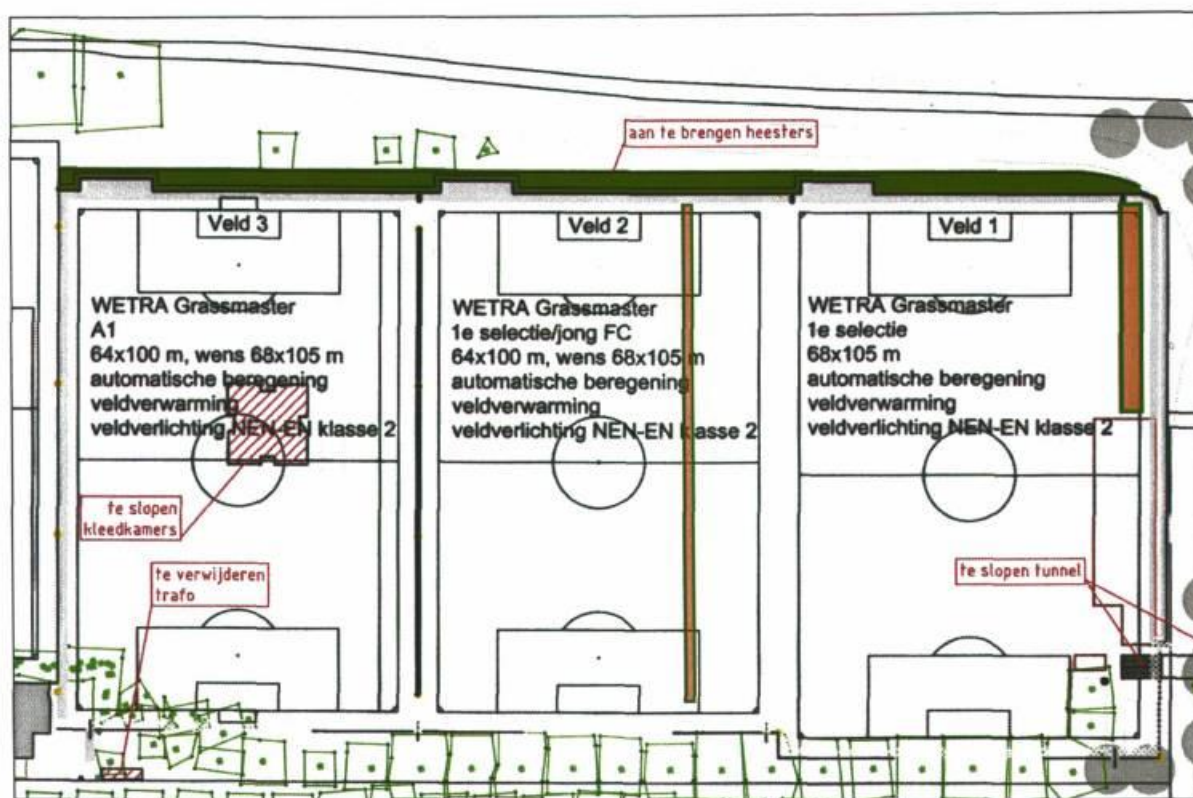

In het verlengde van de wielersbaan is volgens het ontwerp een brug gepland.

6.7 Deelgebied E

Door de formaateis van de velden en de wens tot behoud van de wielerveden worden binnen deelgebied E ca. 159 m² bosschages en 108 m² haagbeuk (*Carpinus betulus*) verwijderd om veld 1, 2 en 3 te kunnen realiseren.

Als compensatie worden er binnen dit deelgebied 839 m² bosschages en 2 bomen teruggeplant aan de noordzijde van de drie velden.

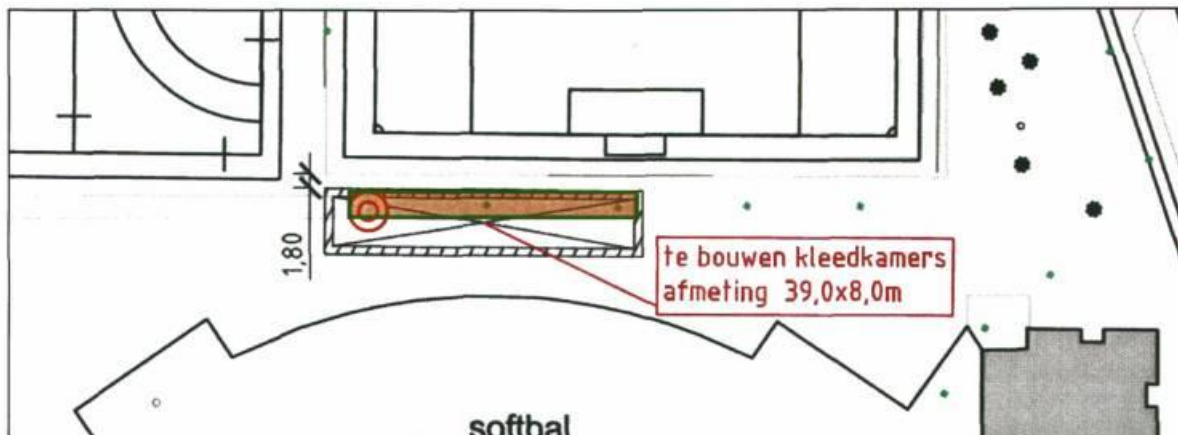
 te kappen houtopstanden
 te planten houtopstanden

 te planten bomen

6.8 Deelgebied F

Zoals op onderstaande tekening is weergegeven worden er tussen het softbalveld en kunstgrasveld kleedkamers gebouwd. Zoals in hoofdstuk 5.6 aangegeven bevindt zich hier een plantstrook.

Het voorstel is om de kleedkamers op te schuiven naar rechts, hierbij worden weliswaar nog steeds twee bomen gekapt, maar deze bomen hebben een slechte conditie en op deze manier kan een Els met een goede conditie behouden blijven.

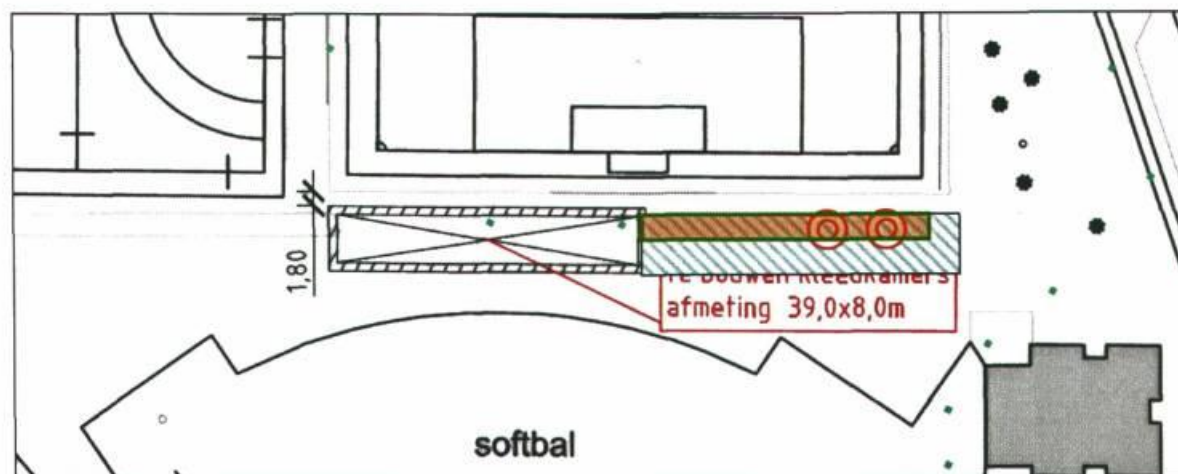

Nieuwe situatie

- **Te kappen bomen**
- **Te kappen houtopstanden**
- **Te bouwen kleedkamers**

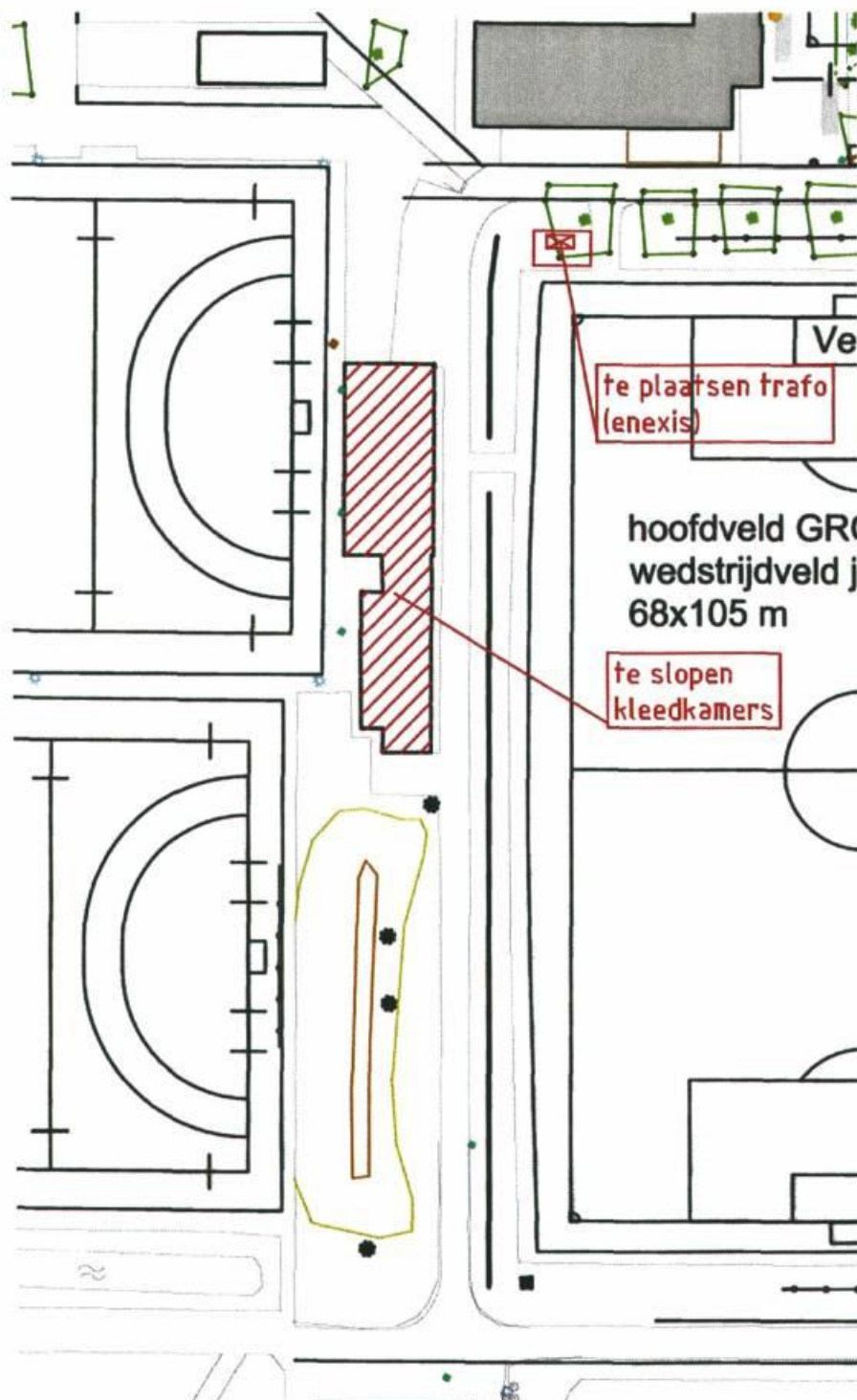
De te behouden els

Weergave van voorstel locatie kleedkamers

6.9 Deelgebied G

Zoals in het ontwerpplan is aangegeven verdwijnen de huidige kleedkamers. Dit conflicteert niet met de aanwezige beplantingsstroken, mits dit conform boombescherming op bouwlocaties (zie bijlage) uitgevoerd word.

6.10 Groenbalans

In de groenstructuurvisie Groene Pepers wordt voorgeschreven dat verlies aan groen 1 op 1 wordt gecompenseerd.

Binnen dit project worden meer bomen teruggeplant (66 stuks), dan dat er verloren gaan (44 stuks). Per saldo komen er 22 bomen bij.

BOMEN	AANTAL	HANDHAVEN	VELLEN <20 CM	VELLEN >20CM	VERPLANTEN	AANPLANT	BALANS
A	37	15	10	12	0	58	36
B	16	16	0	0	0	0	0
C	50	32	0	18	0	2	-16
D	17	15	2	0	0	4	2
E	48	48	0	0	0	2	2
F	3	1	2	0	0	0	-2
G	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	171	127	14	30	0	66	22

GEBIED	BOSSCHAGE M ³	HANDHAVEN	ROOIEN	AANPLANT	BALANS
A	1018	320	698	0	-698
B	650	650	0	0	0
C	1590	20	1570	640	-930
D	814	769	45	0	-45
E	4850	4583	267	839	572
F	180	85	95	0	-95
G	115	115	0	0	0
TOTAAL	9217	6542	2675	1479	-1196

Er gaat ca. 1196 m² aan plantsoenoppervlakte verloren. Ca. 1479 m² wordt op een nieuwe locatie aangeplant, het overige verlies aan oppervlakte valt niet binnen het terrein te compenseren. Deze oppervlakte maakt plaats voor de nieuwe sportvelden en parkeerterreinen.

De hoeveelheden kunnen 20% positief of negatief afwijken t.o.v. de bestekshoeveelheden.

7 Aanvullende maatregelen

7.1 Richtlijnen aanleg

Voor de richtlijnen betreft de aanleg wordt verwezen naar "Over Groninger bomen gesproken" 2004 van de Dienst ROEZ Ingenieursbureau gemeente Groningen en Civiel- en Cultuurtechnische randvoorwaarden versie oktober 2010 Ingenieursbureau gemeente Groningen.

7.2 Boombeschermingsplan

Ten behoeve van boombescherming mag er niet gebouwd/gegraven worden in de (toekomstige) wortelzone. In eerste instantie is er voor bouwwerkzaamheden boven- en ondergronds 5 meter bouwruimte nodig.

De voorbereiding dient te worden voorgelegd aan een European Tree Technician en te worden geaccordeerd door de gemeentelijke specialist. Tijdens de uitvoer dient het toezicht te worden uitgevoerd door een ETW-er en bij de voorbereiding dienen de plannen worden getoetst door een ETT-er.

De bomen binnen dit project zullen moeten worden beschermd tijdens de uitvoeringswerkzaamheden (zie bijlage). Eén en ander dient in een boombeschermingsplan te worden opgenomen.

7.3 Kapvergunning

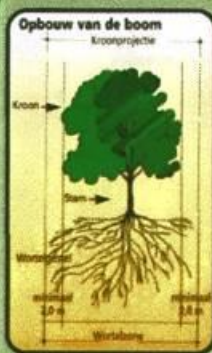
Gebouwen mogen pas afgebroken worden op het moment dat de kapvergunning definitief is. Het gaat hier om gebouwen met binnen een afstand van 5 meter houtopstanden die kapvergunningsplichtig zijn.

7.4 Kabels en leidingen

Indien er bestaande kabels en leidingen verlegd worden en deze activiteiten plaatsvinden in de buurt van te handhaven bomen, dient dit plan te worden voorgelegd aan een European Tree Technician en te worden goedgekeurd door de gemeentelijke specialist.

In de nieuwe situatie mogen geen kabels en leidingen te worden gelegd in het toekomstige bewortelbare gebied. Dit om te voorkomen dat bij graafwerkzaamheden ten behoeve van kabels en leidingen in latere jaren er alsnog wortelschade ontstaat. Zo is er bijvoorbeeld de veldverlichting, deze moet in de uitloopstrook van het veld ingegraven worden.

Boombescherming op bouwlocaties

Let op!

Voordat bouwwerkzaamheden beginnen, is aandacht voor de volgende voorwaarde:

Algemeen

De voorschriften voor de bescherming van bomen dienen op de bouwlocatie aanwezig te zijn. De te treffen maatregelen dienen voor de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de boombeheerder en vervolgens met de politie te worden vastgesteld (zie: Standaard RAR-besluitingen). De aannemer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de voorschriften te wijzen en zorg te dragen voor de bescherming daarvan.

Schade

Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de aannemer verantwoordelijk voor de schadeherstelling en de directie te melden. Wakkering kan geen grotere schade en vervelg schade veroorzaken. Toegestane schade dient de verzorger te vergoeden. De hoogte van het schadebedrag wordt bepaald door de aard en omvang van de toegestane schade en de boomwaarde volgens de "Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen" (NVTB) voor de waardeering van bomen.

Beschermingscode:

1. Vooraf is een bos- of natuurplan gemaakt dat de kromprojectie van de boomprojectie op tekening staat aangegeven.
2. Niet voor de start van de werkzaamheden contact op met de boombeheerder over de te nemen beschermingsmaatregelen.
3. Mechanisch graafwerk binnen de kromprojectie is verboden!
4. Voorkom bodemverdichting onder de kromprojectie door transport, oeslag van materialen e.d.
5. Sproeien van lekken en wortels dikker dan 5 cm doorsnede uitsluitend na overleg met de boombeheerder en vervolgens laten uitvoeren door vakbekwame boomverzorgers (Europees Trainersnet).

1. Kroonprojectie-bescherming

Afhaken van kroonprojectie of aanbrengen zorg voor mechanische bescherming!

2. Boomgolf-bescherming

Bescherming ter grootte van de boomgolf bij beperkte werkzaamheden!

Terreinaanspanningen

afbeelding 8-9

Terreinaanspanningen en ontgravingen binnen de kromprojectie zijn alleen bij uitzondering toegestaan en dan uitsluitend indien voorgeschreven (druk) in overleg met de boombeheerder en de daarna volgende toestemming van de directie. Ontgraving of afgraving leidt tot afbreuk van boomwerts, door schade of zwaartekracht.

8. Terreinaanspanning

In verticale grondspanningen zo veel mogelijk vermijden. Uitsluitend worden erogen voorschikt!

9. Terreinaanspanning

Niet mechanisch ontgraven binnen kromprojectie!

3. Stambescherming

Alleen in uitzonderingsgevallen (toefind bij natuurgebied)

Boombescherming

afbeelding 1-2-3

Bomen op een werkterrein dienen zodanig met geschikte materialen beschermd te worden (bijv. verplaatsbare boombeheerders, beschermers, steigeronderdelen, etc.) zodat beschadigingen aan de wortels, stam en kroon uitgesloten zijn. Bij aanwezig minimum moet bescherming van de boomgolf of stamwerts van stambescherming aangebracht worden tenzij anderszins mogelijk beschadigingen te voorkomen. Indien de voorgeschreven maatregelen niet toereikend zijn, wordt de aannemer de verantwoordelijkheid aan de boombeheerder en de directie.

10. Bodemverdichting

Bodemverdichting leidt tot afbreuk van de boom!

11. Bodemverdichting

Geen bodemverdichtende machines op het wortelstelsel. Uitsluitend handarbeid toegestaan!

Bodemverdichting

afbeelding 10-11

Verdichting van de bodem onder de wortelstelsels van de bomen leidt tot verdichting van de grond en tot beschadiging van de boom en de kroonprojectie. Daarom is het gebruik van bodemverdichtende machines binnen de kromprojectie is verboden.

4. Bomenplaats

Geen plaatsen op het werkterrein plaatsen! Parkeren binnen de kromprojectie is niet toegestaan!

5. Bomenplaats

Geen plaatsen op het werkterrein plaatsen! Toedienbaar verkeer alleen op een rijstrook!

Bomenplaats/Bomenverkeer

afbeelding 4-5

Binnen de kromprojectie mogen geen bomen en struikgewas staan. Tijdelijke bomenplaatsen binnen de kromprojectie zijn uitsluitend toegestaan indien deze zijn voorzien van een bescherming van de boombeheerder en de daarna volgende toestemming van de directie. Indien een bomenplaats niet is beschermd wordt iedere werkzaamheden zijn de bescherming.

12. Oprijplaats

Geen oeslag van materialen binnen de kromprojectie!

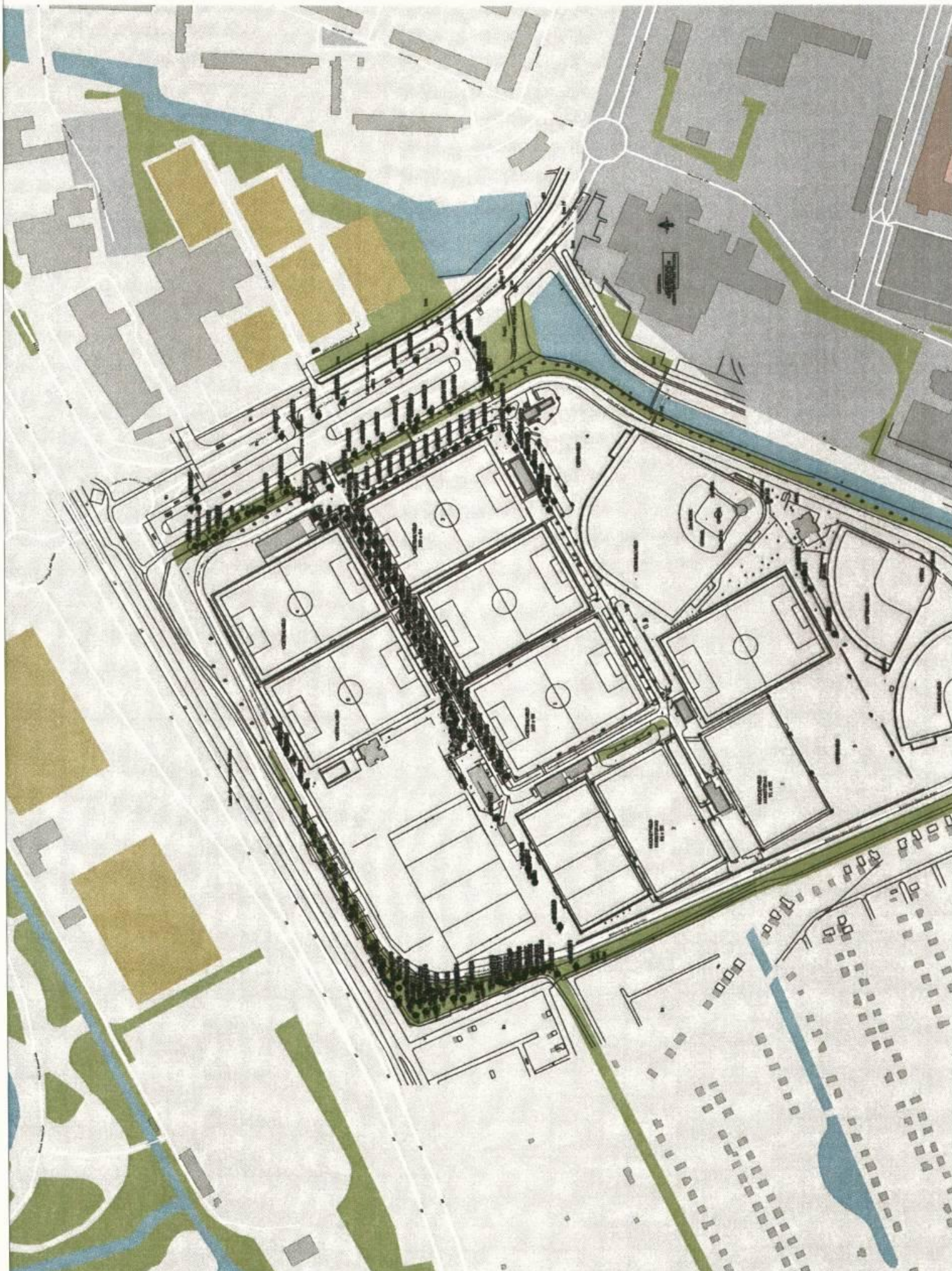
Oprijplaats

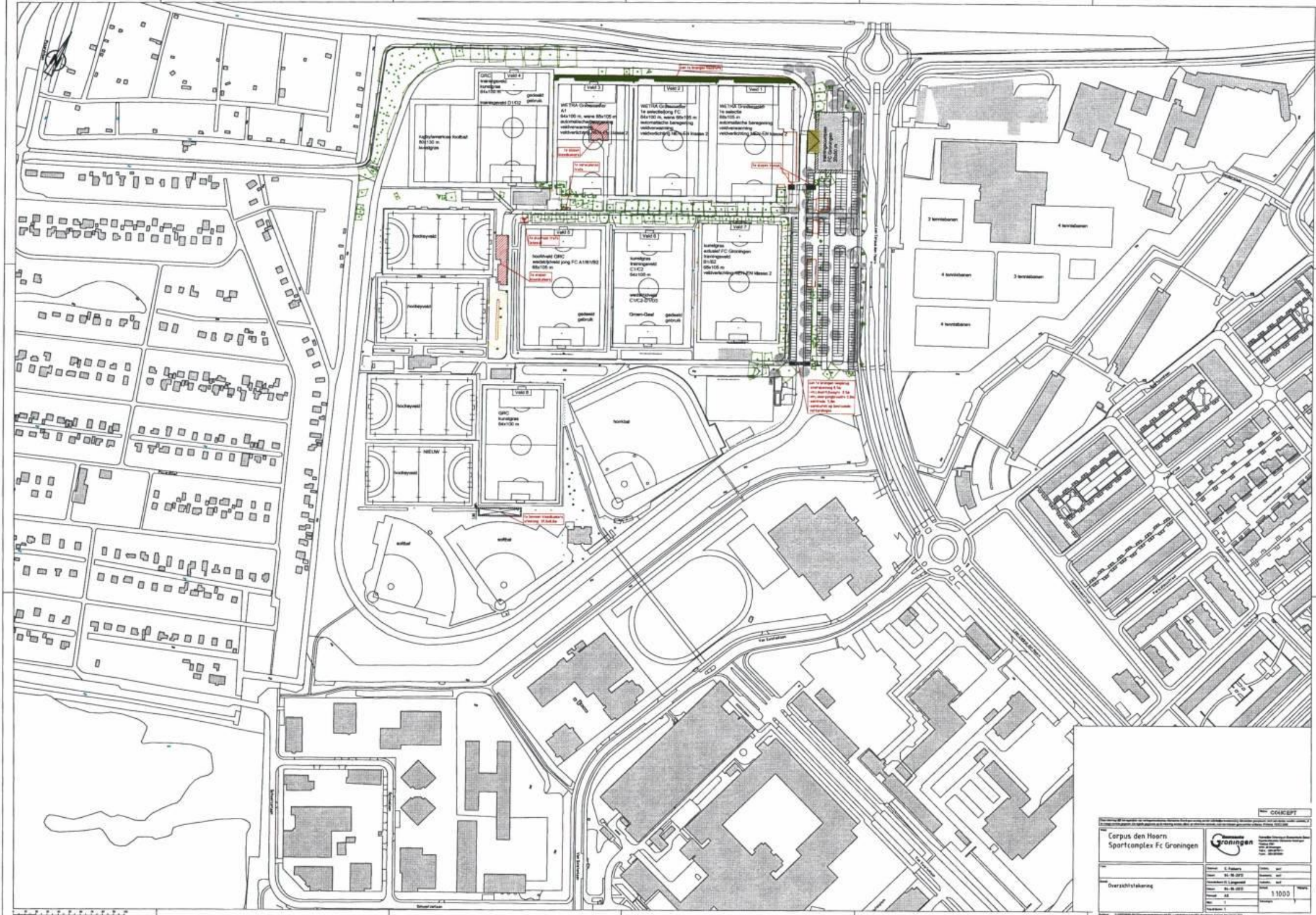
afbeelding 12

Binnen de kromprojectie is het plaatsen van oeslag van materialen binnen de kromprojectie is verboden. Het plaatsen van oeslag van materialen binnen de kromprojectie is verboden. Het plaatsen van oeslag van materialen binnen de kromprojectie is verboden.

Uitgever: Vereniging Stadswerk Nederland vakgroep Groen, Natuur en Landschap copyright 2007
 Te bestellen bij secretariaat Stadswerk: 0316 - 69 27 21 of info@stadswerk.nl

CONCEPT

**Corpus den Hoorn
Sportcomplex Fc Groningen**

Overzichtsplanning

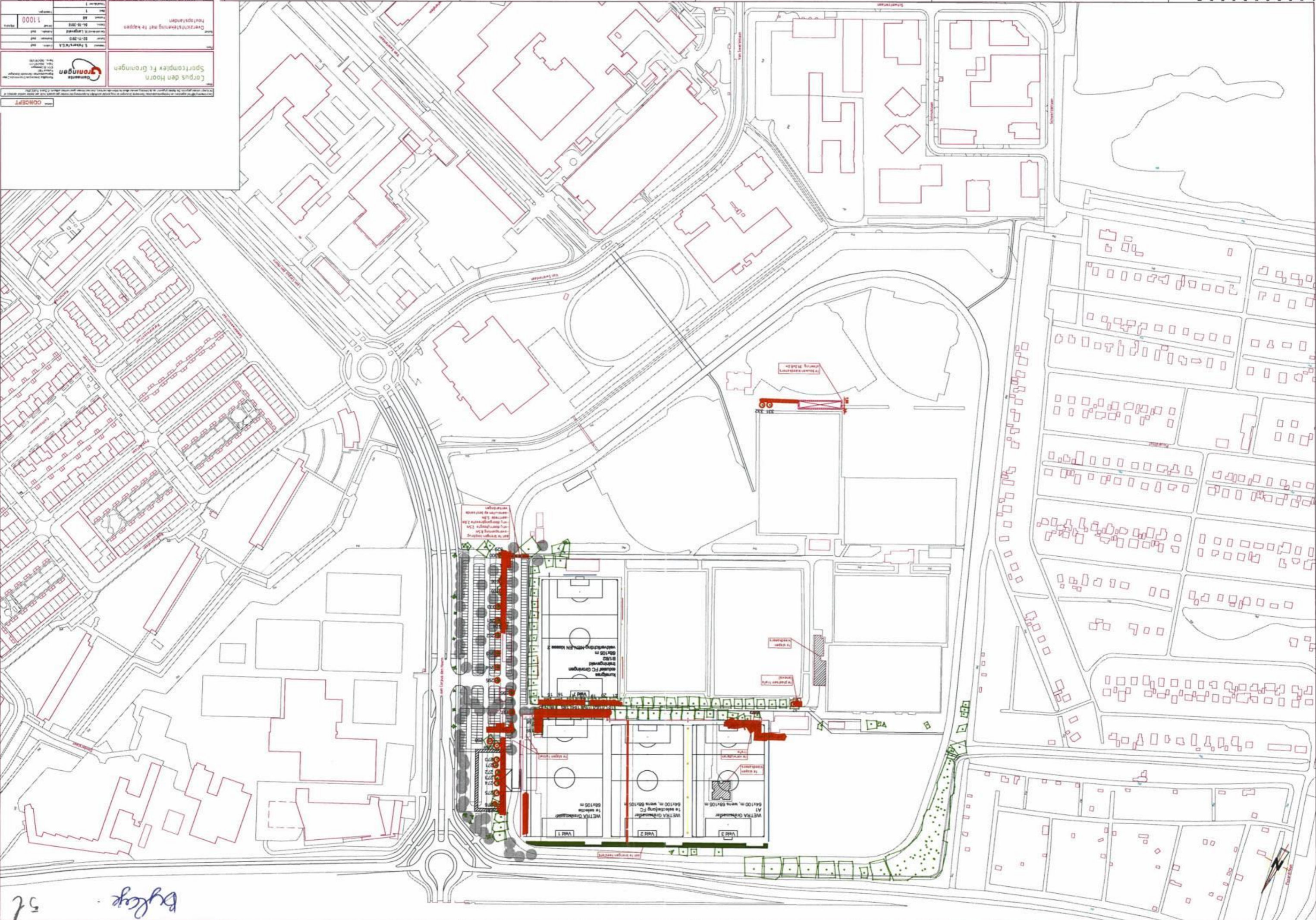
<p>Groningen</p> <p>Stadsarchitectuur Stadsontwikkeling Stadsbouw</p>	<p>Opsteller: G. Fabius</p> <p>Datum: 01-09-2012</p> <p>Project: Corpus den Hoorn Sportcomplex Fc Groningen</p> <p>Blad: 01</p> <p>Schaal: 1:1000</p>	<p>Titel: Overzichtsplanning</p> <p>Schaal: 1:1000</p>
--	---	--

boomid	boomst	boomsoort nederlandse naam	kiemjaar	diameter kroon	diameter stam 130cm	boomhoogte	conditie	toekomstverwachting	leeftijd (2013) (geschat)	potentieel monumentaal > 2	monumentaal > 50jr	verplantbaar	advies	vellen <20 cm	vellen >20	scheefstand	scheuren	holten	stamvoetschade	stamschade	kroon schade	inrot	houtboorder	zwam	zwam_stamvoet	zwam_stam	zwam_kroon	food_hout	plekkel	stamschot	wortelopslag	takken in takvrijprofiel	opdruk	aantastingen	opmerkingen	
cdh0310	COCOLURN	hazelaar	2013			6-9 m	goed	>10	0	nee	nee	nee	bescherming																						struikvorm	
cdh0311	COCOLURN	hazelaar	2013			6-9 m	goed	>10	0	nee	nee	nee	bescherming																						struikvorm	
cdh0312	CRLAEVIG	meidoorn	1986	6	27	9-12 m	goed	>10	27	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0313	ACCAMPES	esdoorn	1967	10	46	18-24 m	goed	>10	46	ja	nee	nee	bescherming																							tweestammig
cdh0314	ACCAMPES	esdoorn	1976	7	37	18-24 m	goed	>10	37	ja	nee	nee	bescherming																							
cdh0315	SAALBA	wilg	1997	4	32	15-18 m	goed	>10	16	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0316	CRLAEVIG	meidoorn	1998	4	15	6-9 m	goed	>10	15	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0317	ACPSEUDO	esdoorn	1992	5	21	12-15 m	goed	>10	21	nee	nee	nee	bescherming															1							meerstammig	
cdh0318	CRLAEVIG	meidoorn	1996	3	17	9-12 m	goed	>10	17	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0319	CABETULU	haagbeuk	1992	4	21	12-15 m	goed	>10	21	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0320	ACPSEUDO	esdoorn	1978	6	35	12-15 m	goed	>10	35	ja	nee	nee	bescherming																							
cdh0321	SAALBA	wilg	1991	2	44	9-12 m	goed	>10	22	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0322	ACCAMPES	esdoorn	1986	3	27	18-24 m	goed	>10	27	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0323	FREXCELS	es	1981	4	32	18-24 m	goed	>10	32	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0324	POCACADE	populier	1964	9	99	>24 m	goed	>10	49,5	ja	nee	nee	bescherming																							
cdh0325	POCACADE	populier	1975	7	77	>24 m	goed	>10	38,5	ja	nee	nee	bescherming																							
cdh0326	CABETULU	haagbeuk	1974	9	39	15-18 m	goed	>10	39	ja	nee	nee	vellen	1						1																
cdh0327	CABETULU	haagbeuk	1985	6	28	15-18 m	goed	>10	28	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0328	CABETULU	haagbeuk	1993	4	20	15-18 m	goed	>10	20	nee	nee	nee	bescherming																							
cdh0329	TICORDAT	linde	2008	1	5	6-9 m	goed	>10	5	nee	nee	nee	vellen	1																						
cdh0330	ALGLUTIN	els	1978	6	35	15-18 m	goed	>10	35	ja	nee	nee	bescherming																							
cdh0331	PRPADUS	kers	2000	2	13	6-9 m	slecht	<5	13	nee	nee	nee	vellen	1																						
cdh0332	PRPADUS	kers	1997	4	16	6-9 m	matig	<5	16	nee	nee	nee	vellen	1																						

	Sportcomplex Fe Bronnigen Dorpsvereniging te Happon
	Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon Dorpsvereniging te Happon

1:1000

CONCEPT

Lagen

- 0
- FC GR - parkeren 5
- Hekwerk 2000
- MA-ballenvanger 700
- MA-maatvoering
- MA_A_arcering
- MA_D_legenda
- MA_ballenvanger 500
- MA_kunstgras
- MA_leunhekwerk
- MA_lichtmast
- MA_opslagplaats
- MA_voetbalveld
- Pad
- achtergrond
- ondergrond velden

- LEGENDA**
- Tegelpad naast hekwerk
 - Strook kunstgras
 - Opstelplaats doelen
 - Opstelkast trainingmateriaal
 - Lichtmast
 - Spanlijn tussen lichtmasten
 - Poort in hekwerk
 - Laag hekwerk dubbel staafmat
 - Hekwerk 2 m hoog dubbel staafmat
 - Ballenvanger 3 m hoog dubbel staafmat
 - Ballenvanger 5 m hoog onderste 2 m dubbel staafmat daarboven net
 - Ballenvanger 7 m hoog onderste 3 m dubbel staafmat met doek, daarboven net

schaal 1:2000
 9 mei 2012
 Masterplan indeling velden en
 trainingscomplex FC Groningen
 Sportpark Corpus Den Hoorn

Bitmap3431929747.jpg